2012

Kwaliteitscatalogus

ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE GEMEENTE OSS

Geactualiseerde versie
juni 2018

KWALITEITSCATALOGUS ONDERHOUD OPENBARE RUIMTE

Gemeente Oss

Oktober 2012

Laatste actualisatie: 5 juni 2018

Opdrachtgever: Gemeente Oss
Projectleider gemeente: Dhr. R.Schleedoorn, L. Visschers
Projectleider adviesbureau: Dhr. R. Lieverse

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 7
2. OPBOUW KWALITEITSCATALOGUS 8
3. KWALITEITSCATALOGUS 14

GROEN
3.1 Bomen 15
3.2 Bos en natuurgebied 16
3.3 Bosplantsoen 17
3.4 Heesters 18
3.5 Hagen 19
3.6 Vaste planten 20
3.7 Wisselperken 21
3.8 Intensief gras 22
3.9 Extensief gras, ruw gras en bermen 23
3.10 Plukweide 24
3.11 Bloemrijk grasland 25

WATER
3.12 Vijvers, sloten en oevers 26

STRAATMEUBILAIR
3.13 Banken 27
3.14 Afvalbakken 28
3.15 Kunstobjecten en monumenten 29
3.16 Bloembakken 30
3.17 Hekwerken en afrasteringen 31
3.18 Fietsparkeersystemen 32
3.19 Siermuren 33
3.20 Schanskorven 34
3.21 Jongerenontmoetingsplaats 35

SPEEL/SPORTVOORZIENINGEN
3.22 Speeltoestellen 36
3.23 Speelondergronden 37
3.24 Trapvelden 38
3.25 Kunstgras 38

OPENBARE VERLICHTING
3.26 Lichtmasten 39

VERKEERS- EN VERWIJSVOORZIENINGEN
3.27 Bebording en palen 40
3.28 Verkeersregelinstallaties 41
3.29 Antiparkeervoorzieningen 42
3.30 Belijning en markering 43

VERHARDINGEN
3.31 Asfaltverhardingen wegen 44
3.32 Asfaltverhardingen fiets- en voetpaden 45
3.33 Elementverhardingen wegen 46
3.34 Elementverhardingen fiets- en voetpaden 47
3.35 Halfverhardingen 48
3.36 Onverharde wegen en paden 49

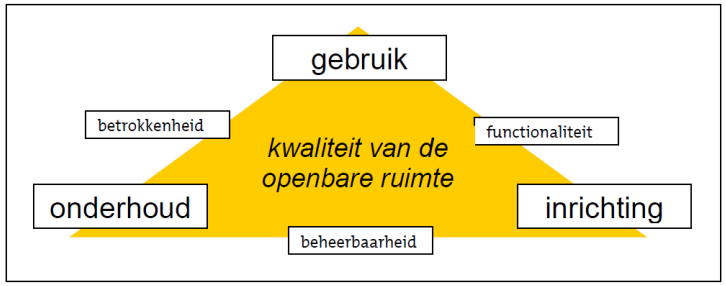
CIVIELTECHNISCHE KUNSTWERKEN
3.37 Bruggen autoverkeer 50
3.38 Bruggen fiets-/voetverkeer 51
3.39 Tunnels en viaducten 52
3.40 Kademuren 53
3.41 Vlonders en pontons 54

BIJLAGEN
BIJLAGE I – Kaart functionele eenheden
BIJLAGE II – Toelichting beeldaspecten
BIJLAGE III – Totstandkoming beeldmeetlatten
BIJLAGE IV – Relatie wegbeheersystematiek

1. Inleiding

De gemeente Oss ziet de openbare ruimte als een belangrijk visitekaartje. Het is dan ook wenselijk dat de openbare ruimte aantrekkelijk en functioneel is ingericht. Ook de gebruiksmogelijkheden moeten goed zijn en afgestemd op de wensen en de behoeften van de inwoners. En het onderhoud tenslotte moet zorg dragen voor een schone, hele, veilige en duurzame openbare ruimte. Uiteindelijk draait het allemaal om het begrip 'kwaliteit van de openbare ruimte'.

De kwaliteit van de openbare ruimte wordt gevormd door drie componenten: inrichting, gebruik en onderhoud. Deze aspecten hangen nauw met elkaar samen en staan in een voortdurende wisselwerking. Als de inrichting onvoldoende is, vraagt dit meer inspanning vanuit het onderhoud of voldoet het gebruik niet. Als te weinig aandacht is voor het onderhoud of het gebruik is verkeerd, dan heeft dit direct gevolgen voor de inrichting. Het is dan ook belangrijk dat inrichting, gebruik en onderhoud steeds met elkaar in balans zijn.

Om vat te krijgen en te houden op de kwaliteit van de openbare ruimte zet de gemeente Oss in op 'kwaliteitsgestuurd management van de openbare ruimte'. Het doel hiervan is om te zorgen voor ontwikkeling, in standhouding en gebruik van een aantrekkelijke en leefbare woonomgeving die blijvend voldoet aan de gestelde of te stellen eisen.

Het sturen op basis van kwaliteit is van belang voor alle partijen:

- Voor bewoners en gebruikers
  Kwaliteitssturing maakt bewonersparticipatie gemakkelijker door communicatie met concreet resultaat en beelden zowel in de fase van (her)inrichting als in de fase van beheer en onderhoud. Normering op basis van beelden schept duidelijkheid, vergroot de betrokkenheid en daarmee zorg en waardering voor de eigen woonomgeving.

- Voor bestuur
  Kwaliteitssturing geeft meer en volledige betrokkenheid van bestuur bij zowel inrichting als beheer door begrijpbare communicatie. Daarmee wordt ook de interactie tussen bestuur en bewoners gemakkelijker, zodat doelstellingen en middelen direct worden gekoppeld.

- Voor beheerders
  Betere betrokkenheid van bestuur en bewoners geeft meer garantie voor duurzame instandhouding van de openbare ruimte (juiste bevoegdheden, voldoende middelen). Duidelijkheid over de te handhaven kwaliteit zorgt ervoor dat het spanningsveld tussen realisatie (ontwerp/inrichting) en duurzame instandhouding (beheer en onderhoud) afneemt.

Vanuit diverse invalshoeken wordt invulling gegeven aan kwaliteitsgestuurd management van de openbare ruimte. Voorbeelden hiervan zijn de dorps- en wijkplannen en de in ontwikkeling zijnde Visie openbare ruimte voor de kernen Oss en Berghem.

Voor wat betreft het onderdeel onderhoud is het plan Kwaliteitsgestuurd beheer ontwikkeld. Dit plan bestaat uit de volgende onderdelen:

- Kwaliteitscatalogus
- Kaart functionele eenheden
- Nulmeting onderhoudskwaliteit
- Kwaliteitszonering
- Confrontatie kwaliteit en kosten

Voorliggende 'Kwaliteitscatalogus onderhoud' heeft als doel om in de vorm van beschrijvingen en beelden de onderhoudskwaliteit van de openbare ruimte vast te leggen. Om op kwaliteit te kunnen sturen zijn immers heldere beschrijvingen van de kwaliteit op alle onderdelen vereist. De functie van de beschrijvingen is dat deze de kwaliteit meetbaar moeten maken. De meetbaarheid is nodig voor overleg en afspraken met bestuurders, burgers en andere gebruikers en voor contracten met aannemers.

Het is goed te realiseren dat in de praktijk geregeld situaties aangetroffen zullen worden waarbij de beoogde kwaliteit niet bereikt wordt omdat de inrichting en/of het gebruik niet passen. Als eerste zijn dan maatregelen op deze gebieden nodig, voordat verbetering van de onderhoudskwaliteit mogelijk is.

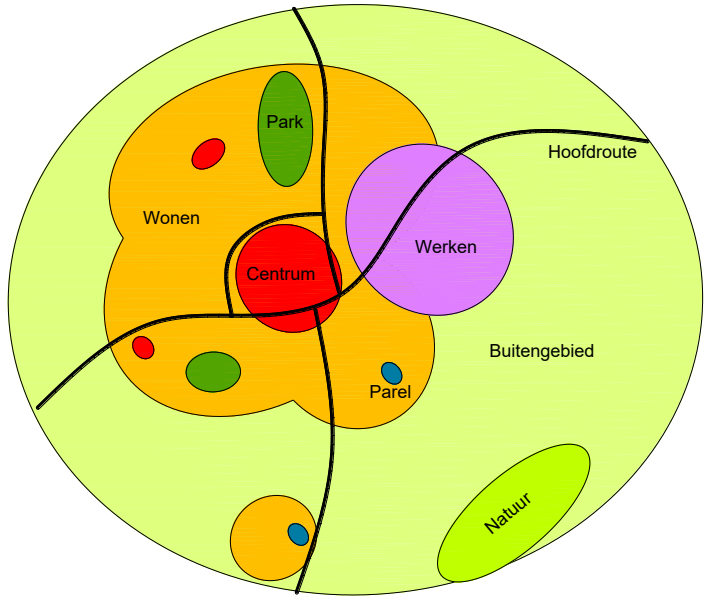
2. Toelichting opbouw kwaliteitscatalogus

De kwaliteitscatalogus hanteert een aantal begrippen om de verschillende aspecten van kwaliteit te kunnen beschrijven. Dit plan gaat uit van functionele eenheden, beheercategorieën, kwaliteitskenmerken, kwaliteitscriteria en kwaliteitsniveaus. In de navolgende paragrafen wordt uitgelegd wat elk begrip betekent en welke invulling gemeente Oss hieraan geeft. Onderstaande tabel geeft een samenvatting.

BEGRIPPEN in het KWALITEITSPLAN ONDERHOUD			
Begrip	**Omschrijving**	**Voorbeelden**	**Keuze Oss**
Functionele eenheden of gebiedstypen (zie paragraaf 2.1)	Gebieden of locaties met een vergelijkbare inrichting, gebruik en beheer	Centrumgebieden, woonwijken, industrieterreinen, hoofdwegen	8 typen gebieden, zie bijlage I
Beheercategorieën (zie paragraaf 2.2)	Gelijksoortige voorzieningen of onderdelen van de openbare ruimte	Bomen, asfaltverhardingen, lichtmasten	36 beheercategorieën onderverdeeld in 8 hoofdgroepen, zie §2.6
Kwaliteitskenmerken (zie paragraaf 2.3)	Aspecten die de kwaliteit van de beheercategorie bepalen	Schoon, heel, veilig, milieu	Schoon, heel en veilig
Kwaliteitscriteria (zie paragraaf 2.4)	Concreet omschreven onderhoudsaspecten die meetbaar zijn gemaakt	Mate van onkruidgroei Mate van schade Hoeveelheid zwerfvuil	Zie catalogus
Kwaliteitsniveau of –klasse (zie paragraaf 2.5)	Inschaling waarbij voorzieningen op een gelijksoortige gradatie onderhouden worden	A+ - A – B – C - D Intensief–extensief hoog-matig-sober	3 niveaus: goed, basis en sober

2.1 Functionele eenheden

Het gebruik van de voorzieningen in de openbare ruimte verschilt per wijk of gebied. Vaak zal het nodig zijn om aan de beplanting rond een winkelgebied meer aandacht te schenken dan aan de beplanting in een woonwijk. Het onderhoud is dus gebiedsafhankelijk. De verschillende gebieden worden 'functionele eenheden' genoemd. Gelijke functionele eenheden worden op dezelfde wijze beheerd en onderhouden. Onderstaande afbeelding geeft een schematische weergave van de functionele eenheden die gemeente Oss hanteert.

Figuur 1. Schematische indeling functionele eenheden

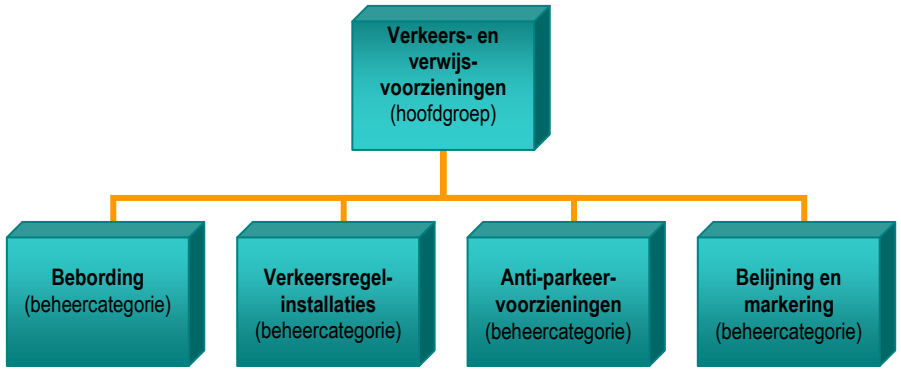
De onderscheiden functionele eenheden in Oss zijn:

1. Centrum
2. Wonen
3. Werken
4. Hoofdroute
5. Park en groter groengebied
6. Bos en natuurgebied
7. Bijzondere plek / Parel
8. Buitengebied

2.2 Beheercategorieën

De openbare ruimte bestaat uit een groot aantal onderdelen: groenvoorzieningen, water, meubilair, verhardingen, openbare verlichting, spel- en verkeersvoorzieningen en civieltechnische elementen. Al deze onderdelen worden verdeeld in beheercategorieën. Een beheercategorie is een groep elementen die met hetzelfde, bij het element behorende maatregelenpakket wordt onderhouden. Voorbeelden zijn asfaltverhardingen, wegenbelijningen, afvalbakken, gazons en bomen.

In Oss zijn binnen 8 hoofdgroepen van voorzieningen 40 beheercategorieën onderscheiden. De onderstaande figuur geeft een voorbeeld van de onderverdeling van 1 hoofdgroep weer. In § 2.6 is een overzicht van alle beheercategorieën opgenomen.

In de bijbehorende maatregelpakketten per beheercategorie zijn steeds gemiddelden opgenomen van oudere en jongere voorzieningen, gemiddelden van weer- en klimaatomstandigheden en andere factoren die invloed kunnen hebben op de beheerintensiteit en kosten van beheer. De gehanteerde normen zijn afgeleid van landelijke normen en gespecificeerd naar de Osse omstandigheden. Wanneer landelijke normen ontbreken zijn ervaringsnormen gebruikt. Per beheercategorie is zo een eenheidsprijs voor het regulier onderhoud per jaar berekend en daarnaast een vervangingstermijn inclusief vervangingskosten bepaald. De gehanteerde vervangingstermijnen zijn gebaseerd op wat op dit moment gebruikelijk is binnen gemeente Oss. Per vakgebied worden hierbij andere benaderingen gekozen. Zo is het binnen het civieltechnische vakgebied gebruikelijk om – ongeacht het gekozen kwaliteitsniveau – uit te gaan van een vaste vervangingstermijn Binnen het groene vakgebied is het daarentegen gebruikelijk om voorzieningen waarvan het kwaliteitsniveau hoger dient te liggen, eerder te vervangen. Dit geldt bijvoorbeeld voor sierbeplantingen en gazons.

2.3 Kwaliteitskenmerken

Zoals omschreven in NEN-ISO 8402: ‘Kwaliteit is het geheel van eigenschappen en kenmerken van een product of dienst dat van belang is voor het voldoen aan vastgelegde of vanzelfsprekende behoeften’. Tegen de achtergrond van dit citaat worden in voorliggende catalogus de kwaliteitsniveaus voor beheer en onderhoud vastgelegd en uitgewerkt.

Wanneer kwaliteit onvoldoende wordt gedefinieerd kan deze niet anders worden beoordeeld dan met termen dat ‘de kwaliteit onder de maat is’ of dat ‘de kwaliteit redelijk voldoet’. Ook geldt dat de begrippen ‘kwaliteit’ en ‘belevingswaarde’ nogal eens door elkaar gebruikt worden. Het staat buiten kijf dat de belevingswaarde een ‘eindproduct’ is van de inspanningen op het gebied van inrichting, onderhoud en gebruik, maar hiervoor zijn geen objectieve, exact meetbare criteria voor handen. Het gaat dan al gauw om een subjectief waardeoordeel dat per individu of groep kan verschillen: wat de een als goed beoordeelt, kan de ander onvoldoende vinden.

Om met het begrip kwaliteit om te gaan is het dan ook noodzakelijk om een aantal kenmerken te benoemen. Het beoordelen van de kwaliteit gebeurt vervolgens op grond van deze – meetbare - kenmerken. In deze onderhoudscatalogus staan de kenmerken ‘schoon’ en ‘heel’ centraal. Het kenmerk ‘veilig’ komt alleen zijdelings aan bod, aangezien hiervoor aparte wettelijke verplichtingen gelden. Ten slotte is het begrip ‘langdurige instandhouding’ van belang om de ondergrens van de minimaal te handhaven onderhoudskwaliteit vast te kunnen stellen.

Schoon

'Schoon' is eigenlijk een andere term voor de verzorgingsgraad van voorzieningen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de hoeveelheid onkruid, zwerfafval of uitwerpselen en om de vullinggraad van afvalbakken. Met behulp van meetlatten met criteria is de mate van verzorging objectief meetbaar gemaakt.

Heel

'Heel' zegt veel over de gebruikswaarde van de voorziening. Het gaat hier om de technische kwaliteit of technische staat. Deze kwaliteit is objectief meetbaar gemaakt met behulp van meetlatten met criteria. Een voorziening is functioneel wanneer de technische staat het functioneren mogelijk of redelijkerwijs mogelijk maakt. Dit betekent niet dat ieder technisch gebrek het gebruik in de weg staat. Technische gebreken ontstaan ten gevolge van gebruik en/of ouderdom, vernieling en andere vormen van schade. De ondergrens van het kwaliteitsniveau Sober is zodanig gekozen dat in geen geval de duurzame instandhouding van de voorziening in gevaar komt. Dit is bewerkstelligd door – bijvoorbeeld in het geval van wegonderhoud – de volgens het wegbeheerplan minimaal benodigde middelen voor het uitvoeren van het noodzakelijke technische en functionele onderhoud gelijk te stellen aan het kwaliteitsniveau Sober. In aanvulling hierop zijn per kwaliteitsniveau criteria opgenomen voor het beeldgestuurde onderhoud. Deze aanpak is met name voor kapitaalintensieve voorzieningen als bomen, lichtmasten, verkeersregelinstallaties, verhardingen en civieltechnische kunstwerken gevolgd.

Veilig

Er kan een onderscheid gemaakt worden in *technische* veiligheid en *sociale* veiligheid. De technische veiligheid is veelal een afgeleide van 'heel'. Wanneer bijvoorbeeld aan een glijbaan een loszittend stuk metaal met scherpe kanten zit, kunnen kinderen geen veilig gebruik van de glijbaan maken. Ook het (gebrek aan) onderhoud kan gevolgen hebben voor de technische veiligheid, bijvoorbeeld wanneer het onderhoud aan een voetpad of snoeien van dood hout te lang wordt uitgesteld. De technische veiligheid is in het kader van aansprakelijkheid en diverse wetten en regels (zorgplicht, Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (Was), Verkeerswet) goed afgedekt en geldt in het kader van de onderhoudscatalogus dan ook als randvoorwaarde.

Sociale veiligheid is een breed begrip. Deze vorm van veiligheid heeft niet alleen te maken met de staat van onderhoud, maar is voor een aanzienlijk deel subjectief en kan per individu anders beleefd worden. In het kader van de kwaliteitscatalogus blijft sociale veiligheid dan ook verder buiten beschouwing, hoewel verwacht mag worden dat een openbare ruimte waar de lat voor de kenmerken 'schoon' en 'heel' hoger ligt, indirect ook een positieve uitwerking heeft op het gevoel van sociale veiligheid.

Langdurige instandhouding

Het plegen van onderhoud betekent voor veel voorzieningen dat de levensduur wordt verlengd. Op tijd de tegels in een trottoir rechtleggen betekent dat de tegels heel blijven; frequent een boom of struik snoeien betekent dat er met regelmaat jonge takken ontstaan en er geen dode takken zullen zijn. Niet regelmatig (kunnen) onderhouden heeft vernietiging van kapitaal tot gevolg.

2.4 Kwaliteitscriteria

De concrete criteria om de kwaliteitskenmerken per beheercategorie te benoemen en meetbaar te maken worden kwaliteitscriteria genoemd.

De criteria moeten zodanig worden gekozen dat met uitvoering van periodiek onderhoud en groot onderhoud (of vervanging), uitgevoerd volgens de vaste of vastgestelde regelmaat, de voorziening duurzaam in stand blijft en naar behoeven en behoren functioneert.

Criteria geven een bandbreedte aan waarbinnen een zekere waarde zich mag bewegen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Onkruidbedekking van boomspiegels ≤ 25% van de oppervlakte;
- Geen graffiti op verkeersinstallaties;
- Minder dan 10% van het wegdek vertoont onvlakheid;
- Minder dan 20% van de wegbelijning of wegmarkering ontbreekt.

In de eerste twee voorbeelden duidt het criterium op de verzorgingsgraad; in het derde voorbeeld wordt een technisch aspect aangeduid en het vierde voorbeeld heeft te maken met veiligheid. Dit zijn de kwaliteitskenmerken. De criteria verschillen meestal per kwaliteitsniveau dat is gerelateerd aan een functionele eenheid (woonwijk, centrumgebied, e.d.).

De toegepaste criteria zijn gebaseerd op de landelijke standaard voor kwaliteitsnormering van CROW (kennisinstituut voor onder meer openbare ruimte). Ten behoeve van maatwerk is hiervan in sommige gevallen afgeweken om zo goed mogelijk te kunnen aanslui-

ten op de Osse praktijk. Voor een gedetailleerd inzicht in de samenhang tussen de kwaliteitscriteria van Oss en CROW wordt verwezen naar bijlage III.

2.5 Kwaliteitsniveaus

De kwaliteitsniveaus voor beheer en onderhoud zijn afgestemd op de gangbare werkwijze en (voor zover aanwezig) het beleid dat is vastgesteld voor het onderhoudsniveau van de openbare ruimte. Als onderdeel van het invoeren van kwaliteitsgestuurd beheer is in Oss voor het gemeentelijk areaal een zonering opgezet naar kwaliteitniveaus, gekoppeld aan de functionele eenheden.

De functionele eenheid bepaalt voor de meeste beheereenheden het maatregelenpakket en daarmee het kwaliteitsniveau. In Oss wordt onderscheid gemaakt in drie kwaliteitsniveaus:

- Goed
- Basis
- Sober

Goed

Dit kwaliteitsniveau is zo gekozen dat met een aanvaardbare onderhoudsintensiteit de bij niveau GOED behorende beeldkwaliteit in stand kan worden gehouden. Logischerwijs is op dit niveau een groter deel van de onderhoudsinspanningen toe te rekenen aan het netheidonderhoud. Er wordt immers een hogere verzorgingsgraad nagestreefd, welke ten dienste staat van de leefbaarheid en representatieve functie van de locaties waar een groot deel van de samenleving zich intensief begeeft: bijvoorbeeld centrumgebieden. Bij niveau GOED gaat het dus om meer dan om ‘veilig’. ‘Heel’ en ‘schoon’ spelen de belangrijkste rol.

Basis

Het niveau BASIS komt overeen met het niveau zoals dit nu is gerealiseerd in veel woongebieden van Oss. Het is een niveau dat acceptabel is in deze gebieden en zodanig dat een duurzame instandhouding wordt gewaarborgd. Dit niveau vertegenwoordigt in ieder geval naast de duurzame instandhouding een acceptabele mate van netheid. Voorop staat dat voorzieningen naast een acceptabel netheidniveau ook voldoende bruikbaar zijn.

Sober

Het niveau SOBER is gericht op de instandhouding van de voorzieningen. De gebieden waaraan dit niveau is toegekend, vergen naar hun aard weinig of geen onderhoud op het aspect netheid. Op het niveau SOBER kan niet verder worden bezuinigd. Dit betekent namelijk dat de voorziening niet meer in stand gehouden kan worden en de enige mogelijkheid is dan opheffing of omvorming naar goedkoper te onderhouden voorzieningen.

2.6 Meeteenheden

Wanneer de kwaliteitsomschrijvingen en beelden worden gebruikt om situaties te beoordelen zijn afspraken nodig over het gebied waarbinnen de kwaliteit wordt bekeken. Het effect van enkele voorwerpen zwerfafval is op 1 m^2 anders dan op het gehele straatbeeld. Per beheercategorie zijn daarom afspraken gemaakt binnen welke straal het gebied beoordeeld moet worden.

MEETEENHEDEN PER BEHEERCATEGORIE		
Nr.	*Beheercategorie*	***Meeteenheid***
	GROEN	
1.	Bomen	per stuk
2.	Bos en natuurgebied	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
3.	Bosplantsoen	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
4.	Heesters	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
5.	Hagen	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 lengte
6.	Vaste planten	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
7.	Wisselperken	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
8.	Intensief gras	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
9.	Extensief gras, ruw gras en bermen	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
10.	Plukweide	100 m^2
11.	Bloemrijk grasland	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
	WATER	
12.	Vijvers, sloten en oevers	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand

MEETEENHEDEN PER BEHEERCATEGORIE		
Nr.	*Beheercategorie*	***Meeteenheid***
	STRAATMEUBILAIR	
13.	Banken	per stuk
14.	Afvalbakken	per stuk
15.	Kunstobjecten en monumenten	per stuk
16.	Bloembakken	per stuk
17.	Hekwerken en afrasteringen	100 m1
18.	Fietsparkeersystemen	per stuk
19.	Siermuren	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 lengte
20.	Schanskorf	per 20 m1/stuk
21.	Jongerenontmoetingsplaats	per stuk
	SPEEL- en SPORTVOORZIENINGEN	
22.	Speeltoestellen	per stuk
23.	Speelondergronden	100 m^2
24.	Trapvelden	100 m^2
	OPENBARE VERLICHTING	
25.	Lichtmasten	per stuk
	VERKEERS- EN VERWIJSVOORZIENINGEN	
26.	Bebording en palen	per stuk
27.	Verkeersregelinstallaties	per stuk
28.	Antiparkeervoorzieningen	per stuk

MEETEENHEDEN PER BEHEERCATEGORIE		
Nr.	*Beheercategorie*	***Meeteenheid***
29.	Markering	100 m^2
	VERHARDINGEN	
30.	Asfaltverhardingen wegen	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
31.	Asfaltverhardingen fiets- en voetpaden	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
32.	Elementverhardingen wegen	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
33.	Elementverhardingen fiets- en voetpaden	100 m^2 oppervlak of 100 m^1 rand
34.	Halfverhardingen	100 m^2
35.	Onverharde wegen en paden	100 m^2
	CIVIELTECHNISCHE KUNSTWERKEN	
36.	Bruggen autoverkeer	per stuk
37.	Bruggen fiets-/voetverkeer	per stuk
38.	Tunnels en viaducten	per stuk
39.	Kademuren	per stuk
40.	Vlonders en pontons	per stuk

2.7 Algemene opmerkingen bij catalogus

- In de catalogus worden diverse beeldaspecten benoemd (zwerfafval, onkruid, scheefstand etc.). De begrippen die een nadere toelichting behoeven zijn opgenomen in bijlage II.
- Het beeldaspect 'hondenpoep' maakt geen onderdeel uit van de catalogus. De gemeente Oss heeft hiervoor een apart hondenbeleid geformuleerd en regels opgesteld. Controle en handhaving vinden zelfstandig plaats.

3. Kwaliteitscatalogus

Groep en naam beheercategorie

Definitie beheercategorie

Meeteenheid

Corresponderend CROW-kwaliteitsniveau

Kwaliteitsniveau

Foto met 1 of meerdere kwaliteitscriteria

Algemene omschrijving van het beeld

Beschrijving van beeldbepalende en meetbare kwaliteitscriteria

Eenheidsprijzen voor onderhoud en vervanging

5. Groen - HAGEN	Lijn- of blokvormige geschoren heesters voor afscheiding of markering	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De haag is strak en gesloten en ziet er goed geschoren uit	*Algemene omschrijving* De haag vertoont soms gaten en ziet er wat minder strak uit	*Algemene omschrijving* De haag vertoont regelmatig gaten en ziet er doorgaans weinig strak uit

Beeldaspecten	CROW
• Gaten komen niet voor	A+
• Geen ongewenste opslag* aanwezig	A+e
• Onkruidbedekking ≤ 5% van de haagvoet	A+e
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+e
• Gemiddelde lengte van de uitlopers is ≤ 10 cm	A
• Zwerfafval ≤ 1 zichtbare eenheden	A+e
*ongewenste opslag: andere planten dan de soort waaruit de haag bestaat	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 4,57 / m1 / jr	20 jaar	€ 0,34 / m1 / jr

Beeldaspecten	CROW
• De haag heeft soms gaten ≤ 2%	A
• Ongewenste opslag* ≤ 2% van de oppervlakte	Ae
• Onkruidbedekking ≤ 20% van de haagvoet	A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A
• Gemiddelde lengte van de uitlopers is ≤ 20 cm	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 3,29 / m1 / jr	30 jaar	€ 0,23 / m1 / jr

Beeldaspecten	CROW
• De haag heeft regelmatig gaten ≤ 5%	B
• Ongewenste opslag* ≤ 5% van de oppervlakte	Be
• Onkruidbedekking ≤ 40% van de haagvoet	B
• Maximale onkruidhoogte ≤ 30 cm	B
• Gemiddelde lengte van de uitlopers is ≤ 30 cm	C
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,16 / m1 / jr	40 jaar	€ 0,17 / m1 / jr

3.1 Groen - BOMEN

	Alle laan- en parkbomen, in zowel de bebouwde kommen als het buitengebied, in beplanting, verharding of gras en als solitair of in lijn- of groepsverband geplant, inclusief eventueel aanwezige boomspiegel	Meeteenheid per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Bomen zijn gezond en zowel de bomen als de verankering-constructies vertonen slechts bij uitzondering gebreken. De boomspiegel en – stam zien er verzorgd uit.	*Algemene omschrijving* Bomen zijn over het algemeen gezond, maar vertonen met geringe regelmaat gebreken. De boomspiegel en – stam zien er redelijk verzorgd uit.	*Algemene omschrijving* Bomen zijn over het algemeen gezond, maar vertonen met geringe regelmaat gebreken. De boomspiegel en – stam zien er matig verzorgd uit.

Beeldaspecten	*CROW*	*Beeldaspecten*	*CROW*	*Beeldaspecten*	*CROW*
• Onkruidbedekking boomspiegels ≤ 5%	A+/A	• Onkruidbedekking boomspiegels ≤ 20%	A	• Onkruidbedekking boomspiegels ≤ 40%	B
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+/A	• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A	• Maximale onkruidhoogte ≤ 30 cm	B/C
• Bedekking stamoppervlak door stamopschot ≤ 5%	A	• Bedekking stamoppervlak door stamopschot ≤ 25%	B	• Bedekking stamoppervlak door stamopschot ≤ 50%	C
• Bedekking boomspiegel door wortelopschot is 0%	A+	• Bedekking boomspiegel door wortelopschot is ≤ 20%	A	• Bedekking boomspiegel door wortelopschot is ≤ 50%	B
• Gem. lengte wortelopschot en/of stamopschot ≤ 20cm	A	• Gem. lengte wortelopschot en/of stamopschot ≤ 50cm	B	• Gem. lengte wortelopschot en/of stamopschot ≤ 100cm	C
• Zwerfafval ≤ 1 zichtbare eenheden in de boomspiegels	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden in de boomspiegels	B	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden in de boomspiegels	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 30,28 / st / jr	60 jaar	€ 8,39 / st / jr	€ 21,15 / st / jr	60 jaar	€ 8,39 / st / jr	€ 19,52 / st / jr	60 jaar	€ 8,39 / st / jr

3.2 Groen - BOS EN NATUURGEBIED

	Bossen, heidevelden en zandverstuivingen met hoge landschappelijke en ecologische waarden en/of potenties, toegankelijk voor publiek.	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De paden zijn goed toegankelijk. Het bos is schoon en er komt nauwelijks ongewenste opslag voor	*Algemene omschrijving* Over de paden kan wat overhangend hout aanwezig zijn. Het bos is redelijk schoon en er komt enige ongewenste opslag voor	*Algemene omschrijving* Overhangend hout over de paden kan hinderlijk zijn en de toegankelijkheid belemmeren. Het bos is matig schoon en er komt vrij veel ongewenste opslag voor

Beeldaspecten	CROW
• Over paden en wegen hangende takken * gemiddeld ≤ 20 cm	B
• Ongewenste opslag** ≤ 5% van oppervlakte	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*Hinderlijk voor voetgangers of fietsers **Ongewenste opslag: Am. vogelkers; Am. eik; esdoorn	

Beeldaspecten	CROW
• Over paden en wegen hangende takken* gemiddeld ≤ 40 cm	C
• Ongewenste opslag** ≤ 10% van oppervlakte	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Beeldaspecten	CROW
• Over paden en wegen hangende takken* gemiddeld ≤ 100 cm	-
• Ongewenste opslag** ≤ 20% van oppervlakte	-
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,038 / m² / jr	250 jaar	€ 0,001 / m² / jr

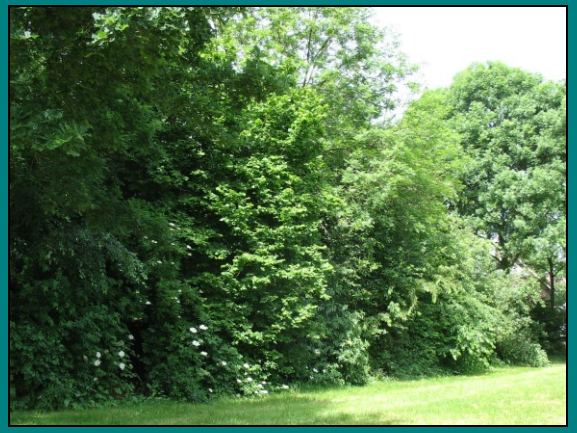
Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,029 / m² / jr	250 jaar	€ 0,001 / m² / jr

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,025 / m² / jr	250 jaar	€ 0,001 / m² / jr

3.3 Groen - BOSPLANTSOEN

	Houtachtige beplanting bestaande uit hoofdzakelijk inheemse struiken en boomvormers met eventueel een plekswijze aanvulling met cultuursoorten. Een kruidachtige onder- en/of zoomvegetatie kan deel uitmaken van de begroeiing	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED

Algemene omschrijving

Het bosplantsoen vertoont geen achterstand in dunning; de paden en wegen zijn goed begaanbaar

Beeldaspecten	CROW
• Geen tot geringe achterstand in dunning, ≤ 5%	A
• Overhangende takken* gemiddeld ≤ 10 cm	A
• Ongewenste opslag** ≤ 5% van de oppervlakte	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*Hinderlijk voor voetgangers of fietsers **Ongewenste opslag: Am. vogelkers; Am. eik; esdoorn	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,39 / m² / jr	50 jaar	€ 0,01 / m² / jr

BASIS

Algemene omschrijving

Het bosplantsoen vertoont geringe achterstand in dunning; over paden en wegen hangende takken kunnen hinderlijk zijn

Beeldaspecten	CROW
• Achterstand in dunning ≤ 10%	B
• Overhangende takken* gemiddeld ≤ 20 cm	B
• Ongewenste opslag** ≤ 10% van de oppervlakte	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,86 / m² / jr	50 jaar	€ 0,01 / m² / jr

SOBER

Algemene omschrijving

Het bosplantsoen vertoont achterstand in dunning; er is sprake van over paden en wegen hangende hinderlijke takken

Beeldaspecten	CROW
• Achterstand in dunning ≤ 20%	C
• Overhangende takken gemiddeld* ≤ 40 cm	C
• Ongewenste opslag** ≤ 20% van de oppervlakte	-
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,48 / m² / jr	50 jaar	€ 0,01 / m² / jr

3.4 Groen - HEESTERS

	Houtachtige en struikvormende beplanting van voornamelijk cultuurlijke soorten: opgaande sierheesters (> 0,75 m), bodembedekkende heesters (< 0,75 m), botanische rozen, struikrozen en halfheesters	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED

Algemene omschrijving

Het heestervak ziet er goed onderhouden en verzorgd uit

Beeldaspecten	CROW
• Geen open plekken	A+
• Snoeiachterstand ≤ 5% van de oppervlakte	A
• Onkruidbedekking ≤ 5% van de oppervlakte	A+/A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+/A
• Overhangende takken gemiddeld ≤ 10 cm	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,53 / m² / jr	20 jaar	€ 0,39 / m² / jr

BASIS

Algemene omschrijving

Het heestervak ziet er redelijk onderhouden en verzorgd uit; er is sprake van geringe onderhoudsachterstand

Beeldaspecten	CROW
• Open plekken ≤ 5% van de oppervlakte	A
• Snoeiachterstand ≤ 10% van de oppervlakte	B
• Onkruidbedekking ≤ 20% van de oppervlakte	A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A
• Overhangende takken gemiddeld ≤ 20 cm	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,62 / m² / jr	30 jaar	€ 0,26 / m² / jr

SOBER

Algemene omschrijving

Het heestervak ziet er wat minder onderhouden en verzorgd uit. Er is onderhoudsachterstand en de beplanting is niet gesloten

Beeldaspecten	CROW
• Open plekken ≤ 10% van de oppervlakte	B
• Snoeiachterstand ≤ 20% van de oppervlakte	C
• Onkruidbedekking ≤ 40% van de oppervlakte	B
• Maximale onkruidhoogte ≤ 30 cm	B
• Overhangende takken gemiddeld ≤ 40 cm	C
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,03 / m² / jr	40 jaar	€ 0,20/ m² / jr

3.5 Groen - HAGEN

	Lijn- of blokvormige geschoren heesters voor afscheiding of markering	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED

Algemene omschrijving

De haag is strak en gesloten en ziet er goed geschoren uit

Beeldaspecten	CROW
• Gaten komen niet voor	A+
• Geen ongewenste opslag* aanwezig	-
• Onkruidbedekking ≤ 5% van de haagvoet	A+/A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+/A
• Gemiddelde lengte van de uitlopers is ≤ 10 cm	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*ongewenste opslag: andere planten dan de soort waaruit de haag bestaat	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 4,57 / m¹ / jr	20 jaar	€ 0,34 / m¹ / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De haag vertoont soms gaten en ziet er wat minder strak uit

Beeldaspecten	CROW
• De haag heeft soms gaten ≤ 2%	A
• Ongewenste opslag* ≤ 2% van de oppervlakte	-
• Onkruidbedekking ≤ 20% van de haagvoet	A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A
• Gemiddelde lengte van de uitlopers is ≤ 20 cm	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 3,29 / m¹ / jr	30 jaar	€ 0,23 / m¹ / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De haag vertoont regelmatig gaten en ziet er doorgaans weinig strak uit

Beeldaspecten	CROW
• De haag heeft regelmatig gaten ≤ 5%	B
• Ongewenste opslag* ≤ 5% van de oppervlakte	-
• Onkruidbedekking ≤ 40% van de haagvoet	B
• Maximale onkruidhoogte ≤ 30 cm	B
• Gemiddelde lengte van de uitlopers is ≤ 30 cm	C
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,16 / m¹ / jr	40 jaar	€ 0,17 / m¹ / jr

3.6 Groen - VASTE PLANTEN

	Overblijvende kruidachtige planten die in het najaar bovengronds afsterven. Vaak groepsgewijs aangeplant op kleinere oppervlakten al dan niet in combinatie met heesters. Ook veel aangeplant in boomspiegels	Meeteenheid $100m^2/100m^1$

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Het vak ziet er goed verzorgd uit. De beplanting is gesloten	*Algemene omschrijving* In het vak staat wat onkruid. De beplanting is niet geheel gesloten	*Algemene omschrijving* Het vak ziet er wat minder onderhouden en verzorgd uit. De beplanting is niet gesloten

Beeldaspecten	CROW
• Geen open plekken	A+
• Onkruidbedekking of ongewenste opslag* ≤ 5 % van de oppervlakte	A+/A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+/A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A
* ongewenste opslag: andere planten dan die in het vak zijn aangeplant	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 4,41 / m^2 / jr	5 jaar	€ 5,60 / m^2 / jr

Beeldaspecten	CROW
• Onbegroeide plekken ≤ 5% van de oppervlakte	A
• Onkruidbedekking of ongewenste opslag* ≤ 20 % van de oppervlakte	A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,98 / m^2 / jr	10 jaar	€ 2,80 / m^2 / jr

Beeldaspecten	CROW
• Onbegroeide plekken ≤ 10% van de oppervlakte	B
• Onkruidbedekking of ongewenste opslag* ≤ 40 % van de oppervlakte	B
• Maximale onkruidhoogte ≤ 30 cm	B
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,49 / m^2 / jr	15 jaar	€ 1,87 / m^2 / jr

3.7 Groen - WISSELPERKEN

	Perken met één- en tweejarig perkgoed en/of bollen, die zowel in de zomer als de winter kleurrijk kunnen zijn. Veelgebruikte soorten zijn winter- of zomerviool, geranium, begonia, vlijtig liesje, petunia, narcis, crocus of tulp	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Het perk ziet er aantrekkelijk uit en verzorgd uit	*Algemene omschrijving* In het perk staat wat onkruid. Beplanting is niet geheel gesloten	Op dit niveau komen geen wisselperken voor

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Geen onbegroeide plekken	A+	• Onbegroeide plekken ≤ 5% van de oppervlakte	A		
• Onkruidbedekking ≤ 5 % van de oppervlakte	A+/A	• Onkruidbedekking ≤ 20 % van de oppervlakte	A		
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+/A	• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A		
• Geen dood materiaal	-	• Dood materiaal ≤ 5%	-		
• Geen uitgebloeide bloemen aanwezig	A+	• Uitgebloeide bloemen ≤ 15%	A		
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A+/A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A		

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten			
€ 45,21 / m² / jr	1 jaar	nvt	€ 42,77 / m² / jr	1 jaar	nvt			

3.8 Groen – INTENSIEF GRAS

	Kortgemaaide grasvegetatie met visueel-ruimtelijke en recreatieve functie	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED

Algemene omschrijving

De grasmat is vitaal en vertoont geen tot nauwelijks beschadigingen of open plekken. De graskanten zijn strak en recht

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn geen tot nauwelijks open plekken, ≤ 2%	A
• Graslengte is ≥ 30 mm en ≤ 50 mm	A
• Graslengte rondom obstakels ≤ 75 mm	A
• Graskanten zijn strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is ≤ 5 cm	A
• Samengeklonterde maaiselresten komen niet voor	-
• Geen molshopen	A+
• Bedekking natuurlijk afval ≤5%	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,03 / m² / jr	20 jaar	€ 0,11 / m² / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De grasmat is redelijk vitaal en vertoont enige beschadigingen of open plekken. De graskanten zijn doorgaans strak en recht

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn soms open plekken, ≤ 5%	B
• Graslengte is ≥ 30 mm en ≤ 70 mm	B
• Graslengte rond obstakels ≤ 140 mm	B
• Graskanten zijn doorgaans strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is ≤ 10 cm	B
• Samengeklonterde maaiselresten op ≤ 10% van de oppervlakte	-
• Molshopen ≤ 2 stuks	A
• Bedekking natuurlijk afval ≤10%	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,64 / m² / jr	30 jaar	€ 0,07 / m² / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De grasmat is plaatselijk minder vitaal en vertoont beschadigingen of open plekken. De graskanten zijn niet altijd strak en recht

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn regelmatig open plekken, ≤ 10%	C
• Graslengte is ≥ 30 mm en ≤ 70 mm	C
• Graslengte rond obstakels ≤ 140 mm	B
• Graskanten zijn regelmatig niet strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is ≤ 25 cm	C
• Samengeklonterde maaiselresten op ≤ 20% van de oppervlakte	-
• Molshopen ≤ 5 stuks	B
• Bedekking natuurlijk afval ≤25%	C
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,42 / m² / jr	50 jaar	€ 0,04 / m² / jr

3.9 Groen – EXTENSIEF GRAS, RUW GRAS EN BERMEN

	Grasvlak, berm of wadi met kruidachtige vegetatie met een min of meer ruiger karakter zonder specifiek ecologische betekenis	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De grasmat is goed gesloten en na het maaien zijn er geen beschadigingen. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd zichtbaar	*Algemene omschrijving* De grasmat vertoont wat open plekken en na het maaien zijn er geen beschadigingen. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar	*Algemene omschrijving* De grasmat vertoont open plekken en kan na het maaien beschadigd zijn. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Graskanten zijn strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is gemiddeld ≤ 5 cm	A	• Graskanten zijn doorgaans strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is gemiddeld ≤ 10 cm	B	• Graskanten zijn regelmatig niet strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is gemiddeld ≤ 25 cm	C
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,32 / m² / jr	30 jaar	€ 0,033 / m² / jr	€ 0,27 / m² / jr	40 jaar	€ 0,025 / m² / jr	€ 0,19 / m² / jr	50 jaar	€ 0,020 / m² / jr

3.10 Groen - PLUKWEIDE

	Kruidachtige vegetatie van ingezaaide bloemenmengsels, met als doel een kleurige bloemrijke weide, waar het publiek is toegestaan bloemen te plukken	Meeteenheid 100m²

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De vegetatie is gevarieerd, bloemrijk en schoon. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar	*Algemene omschrijving* De vegetatie is gevarieerd, bloemrijk en er ligt soms zwerfafval. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar	*Algemene omschrijving* De vegetatie is gevarieerd, bloemrijk en er ligt redelijk veel zwerfafval. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,50 / m² / jr	10 jaar	€ 0,43 / m² / jr	€ 0,39 / m² / jr	20 jaar	€ 0,22 / m² / jr	€ 0,31 / m² / jr	50 jaar	€ 0,09 / m² / jr

3.11 Groen - BLOEMRIJK GRASLAND

	Kruidachtige vegetatie, ontwikkeld door inzaaien en/of door spontane opkomst. Bloemrijke kruiden en microreliëf zijn duidelijk aanwezig. Het grasland heeft een specifiek ecologische betekenis met een hierop afgestemd maai-beheer. De frequentie van maaien bedraagt 1-2x per jaar of kan (ten dele) meerjaarlijks zijn	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De vegetatie is gevarieerd, bloemrijk en schoon. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar	*Algemene omschrijving* De vegetatie is gevarieerd, bloemrijk en er ligt soms zwerfafval. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar	*Algemene omschrijving* De vegetatie is gevarieerd, bloemrijk en er ligt redelijk veel zwerfafval. Zichthoeken, bebording en reflectorpaaltjes zijn altijd voldoende zichtbaar

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Graskanten zijn strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is gemiddeld ≤ 5 cm	A+/A	• Graskanten zijn doorgaans strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is gemiddeld ≤ 10 cm	A	• Graskanten zijn regelmatig niet strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is gemiddeld ≤ 25 cm	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,74 / m² / jr	40 jaar	€ 0,11 / m² / jr	€ 0,63 / m² / jr	50 jaar	€ 0,09 / m² / jr	€ 0,54 / m² / jr	60 jaar	€ 0,07 / m² / jr

3.12 Water - VIJVERS, SLOTEN EN OEVERS

	Gegraven waterloop of vijver met een watervoerende, esthetische of recreatieve functie. Het merendeel van de oevers kent een natuurlijke inrichting en is onbeschoeid. Een klein deel is beschermd met een houten, betonnen of kunststof beschoeiing	Meeteenheid $100m^2/100m^1$

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De vijver of watergang ziet er verzorgd uit, Het water is vrij van algengroei. De oevers zijn vrijwel heel en er is geen verontreiniging door drijfvuil	*Algemene omschrijving* De vijver of watergang is technisch redelijk in orde. Er is enige afkalving van de oevers of beschadiging van de beschoeiing. Op het water komt wat drijfvuil voor	*Algemene omschrijving* De vijver of watergang is plaatselijk technisch niet in orde. De oever of oeverbeschoeiing vertoont gebreken. Er is veel drijfvuil op het water

Beeldaspecten	CROW
• Oeverbeschoeiing heeft gebreken of scheefstand over ≤5% van de lengte	A
• Afkalving van de oever ≤ 5% van de oeverlengte	A
• Vegetatie in nat profiel (verlanding), ≤ 20% van de oppervlakte	A+
• Drijfvuil ≤ 5 zichtbare eenheden; geen zinkvuil zichtbaar	A
• Geen begroeiing met algen	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,13 / m^2 / jr	20 jaar	€ 0,031 / m^2 / jr

Beeldaspecten	CROW
• Oeverbeschoeiing heeft gebreken of scheefstand over ≤10% van de lengte	B
• Afkalving van de oever ≤ 10% van de oeverlengte	B
• Vegetatie in nat profiel (verlanding), ≤ 30% van de oppervlakte	A
• Drijfvuil ≤ 5 zichtbare eenheden; geen zinkvuil zichtbaar	A
• Begroeiing met algen≤ 10% van de oppervlakte	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,09 / m^2 / jr	30 jaar	€ 0,021 / m^2 / jr

Beeldaspecten	CROW
• Oeverbeschoeiing heeft gebreken of scheefstand over ≤ 30% van de lengte	C
• Afkalving van de oever ≤ 20% van de oeverlengte	C
• Vegetatie in nat profiel (verlanding), ≤ 40% van de oppervlakte	B
• Drijfvuil ≤ 10 zichtbare eenheden; geen zinkvuil zichtbaar	B
• Begroeiing met algen≤ 20% van de oppervlakte	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,06 / m^2 / jr	40 jaar	€ 0,016 / m^2 / jr

3.13 Straatmeubilair - BANKEN

	Houten, metalen of stenen zitmeubilair	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De bank ziet er verzorgd uit en nodigt uit tot verblijf

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st. per element	-
• Bank staat recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graad	A
• Graffiti en beplakking is minimaal aanwezig, ≤ 2% per element, maar niet aanstootgevend	A
• Het zitgedeelte en de rugleuning zijn ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A
• Zwerfafval binnen 2 m van de bank ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*breuk, deuken, gaten, slijtage aan coating of verf	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 45,97 / st / jr	12,5 jaar	€ 75,52 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De bank heeft lichte gebreken en ziet er wat minder verzorgd uit

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st. per element	-
• Bank staat enigszins scheef, ≤ 3 graden	A/B
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig, ≤ 5% per element, maar niet aanstootgevend	B
• Het zitgedeelte en de rugleuning zijn ≤ 5% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A
• Zwerfafval binnen 2 m van de bank ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 27,94 / st / jr	15 jaar	€ 46,27 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De bank heeft gebreken en ziet er niet verzorgd uit

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn meerdere schadeplekken*, ≤ 5 st. per element	-
• Bank staat redelijk scheef, ≤ 5 graden	B
• Graffiti en beplakking is redelijk veel aanwezig, ≤ 10% per element, maar niet aanstootgevend	C
• Het zitgedeelte en de rugleuning zijn ≤ 10% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B
• Zwerfafval binnen 2 m van de bank ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 17,02 / st / jr	17,5 jaar	€ 39,66 / st / jr

3.14 Straatmeubilair - AFVALBAKKEN

	Aan ondergrond verankerde metalen of kunststof bak voor het verzamelen van zwerfafval.	Meeteenheid per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De afvalbak is heel en ziet er goed verzorgd uit	*Algemene omschrijving* De afvalbak is licht beschadigd maar functioneert goed	*Algemene omschrijving* De afvalbak ziet er niet verzorgd uit, maar functioneert nog wel

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st. per element	-
• De afvalbak staat recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graad	A
• Graffiti en beplakking is minimaal aanwezig, ≤ 2% per element, maar niet aanstootgevend	A
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A
• Afvalbak is ≤ 80 % gevuld met afval	B
• Zwerfafval binnen 2 m van de afvalbak ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*breuk, deuken, gaten, slijtage aan coating of verf	

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st. per element	-
• De afvalbak staat enigszins scheef, ≤ 3 graden	A/B
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig, ≤ 5% per element, maar niet aanstootgevend	B
• Er is ≤ 5% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A
• Afvalbak is ≤ 80 % gevuld met afval	B
• Zwerfafval binnen 2 m van de afvalbak ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn meerdere schadeplekken*, ≤ 5 st. per element	-
• De afvalbak staat redelijk scheef, ≤ 5 graden	B
• Graffiti en beplakking is redelijk veel aanwezig, ≤ 10% per element, maar niet aanstootgevend	C
• Er is ≤ 10% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B
• Afvalbak is ≤ 100 % gevuld met afval	C
• Zwerfafval binnen 2 m van de afvalbak ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 114,10 / st / jr	12,5 jaar	€ 36,88 / st / jr

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 45,34 / st / jr	15 jaar	€ 24,07 / st / jr

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 29,33 / st / jr	17,5 jaar	€ 20,63 / st / jr

3.15 Straatmeubilair – KUNSTOBJECTEN en MONUMENTEN

	Kunstmatige of natuurlijke objecten die als herinnering aan bijzondere gebeurtenissen, als verfraaiing of als markering aanwezig zijn of geplaatst	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

Het object is onbeschadigd en schoon. De uitstraling van het object is goed en is een visitekaartje voor de gemeente.

Beeldaspecten	CROW
• Object is heel en vertoont geen beschadigingen	-
• Graffiti en beplakking is niet aanwezig	A+
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A
• Zwerfafval in of op het monument ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*breuk, deuken, gaten, slijtage en verkleuring aan coating of verf	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 355,25 / st / jr	20 jaar	€ 500,61 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

Het object heeft enkele beschadigingen en ziet er minder verzorgd uit. De uitstraling van het object is redelijk.

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st. per element	-
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig, ≤ 5% per element, maar niet aanstootgevend	B
• Er is ≤ 5% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A
• Zwerfafval in of op het monument ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 309,37 / st / jr	20 jaar	€ 500,61 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

Het object heeft meerdere beschadigingen en ziet er niet verzorgd uit. De uitstraling van het object is matig.

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn meerdere schadeplekken*, ≤ 5 st. per element	-
• Graffiti en beplakking is redelijk veel aanwezig, ≤ 10% per element, maar niet aanstootgevend	C
• Er is ≤ 10% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B
• Zwerfafval in of op het monument ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 267,81 / st / jr	20 jaar	€ 500,61 / st / jr

3.16 Straatmeubilair – BLOEMBAKKEN

	Verplaatsbare bakken en bloemzuilen met éénjarige zomerbloemen; alleen in het zomerseizoen	Meeteenheid per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		

Algemene omschrijving	*Algemene omschrijving*	
De bloembak ziet er verzorgd uit en verhoogt de omgevingskwaliteit	De bloembak is licht beschadigd en ziet er wat minder verzorgd uit	Op dit niveau komen geen bloembakken voor

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Bloembak vertoont ≤ 1 beschadiging	-	• Bloembak vertoont ≤ 2 beschadigingen	-		
• Volgroeide beplanting bedekt de grond volledig	A+	• Er zijn enkele open plekken, ≤ 5% van de bak	A		
• Er is geen dood materiaal aanwezig	-	• Dood materiaal ≤ 5%	-		
• Er zijn geen uitgebloeide bloemen aanwezig	A+	• Uitgebloeide bloemen ≤ 15%	A		
• Geen onkruid aanwezig	A+	• Enig zichtbaar onkruid; onkruidbedekking ≤ 20%	A		
• Maximale onkruidhoogte: geen onkruid	A+	• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A		
• Zwerfafval ≤1 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden per bloembak	B		
*breuk, deuken, gaten					

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten			
€ 54,16 / st / jr	20 jaar	€ 52,43 / m² / jr	€ 25,27 / st / jr	25 jaar	€ 41,94 / m² / jr			

3.17 Straatmeubilair – HEKWERKEN en AFRASTERINGEN

	Permanent of tijdelijk hekwerk of afrastering voor afscheiding of bescherming bestaande uit gecoate of gegalvaniseerde spijlenhekwerken, houten hekwerken of hekwerken van gegalvaniseerd, gecoat of geplastificeerd harmonicagaas en dubbel staafmat	Meeteenheid 100m¹/per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Het hekwerk ziet er goed verzorgd uit en is praktisch onbeschadigd.	*Algemene omschrijving* Het hekwerk is hier en daar beschadigd en staat niet overal strak gespannen	*Algemene omschrijving* Het hekwerk is beschadigd en staat over meerdere delen niet strak en recht

Beeldaspecten	CROW
• Schadeplekken* ≤ 1 st. per element	-
• Hekwerk staat over de gehele lengte recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graad	A+/A
*breuk, deuken, slijtage coating	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,88 / m¹ / jr	20 jaar	€ 9,85 / m¹ / jr

Beeldaspecten	CROW
• Schadeplekken* ≤ 2 st. per element	-
• Hekwerk staat over ≤ 10% van de lengte enigszins scheef, ≤ 3 graden	B/C

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,18 / m¹ / jr	25 jaar	€ 7,88 / m¹ / jr

Beeldaspecten	CROW
• Schadeplekken* ≤ 5 st. per element	-
• Hekwerk staat over ≤ 30% van de lengte redelijk scheef, ≤ 5 graden	B/C

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,96 / m¹ / jr	30 jaar	€ 6,57 / m¹ / jr

3.18 Straatmeubilair – FIETSPARKEERSYSTEMEN

	Metalen constructie in de verharding voor het ordelijk stallen van fietsen	Meeteenheid per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De fietsrekken zien er goed verzorgd uit en zijn onbeschadigd	*Algemene omschrijving* De fietsrekken zijn vrijwel onbeschadigd en zien er verzorgd uit	*Algemene omschrijving* De fietsrekken zijn beschadigd en zien er minder verzorgd uit

Beeldaspecten	CROW
• Schadeplekken* ≤ 1 st. per element	-
• De fietsrekken staan recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graden	A+/A
• Zwerfafval binnen 2 meter van het element af-valbak ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*breuk, deuken, slijtage coating	

Onderhoudskosten	Cyclus	Onderhoudskosten
€ 19,43 / m¹ / jr	10 jaar	€ 6,80 / st / jr

Beeldaspecten	CROW
• Schadeplekken* ≤ 2 st. per element	-
• De fietsrekken staan enigszins scheef, ≤ 3 graden	B/C
• Zwerfafval binnen 2 meter van het element ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 12,44 / st / jr	15 jaar	€ 4,53 / m¹ / jr

Beeldaspecten	CROW
• Schadeplekken* ≤ 5 st. per element	-
• De fietsrekken staan redelijk scheef, ≤ 5 graden	B/C
• Zwerfafval binnen 2 meter van het element ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 4,72 / m¹ / jr	20 jaar	€ 3,40 / m¹ / jr

3.19 Straatmeubilair – SIERMUREN

	Gemetselde, bielsen of van steenkorven (schanskorven) muur of keerwandconstructie voor het opvangen van hoogteverschillen, afscherming of verfraaiing in combinatie met zitten	Meeteenheid 100m¹/100m²

GOED

Algemene omschrijving

De muur ziet er schoon en heel uit. Er is geen graffiti aanwezig

Beeldaspecten	CROW
• Muur is niet of hooguit licht beschadigd, ≤ 1 stuks	-
• Muur staat over de gehele lengte recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graad	A+/A
• Er is nauwelijks graffiti en beplakking aanwezig, maar niet aanstootgevend, op ≤ 2% van de oppervlakte	A
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 12,90 / m¹ / jr	40 jaar	€ 12,75 / m¹ / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De muur heeft enkele beschadigingen; er is sprake van enige graffiti en/of algengroei

Beeldaspecten	CROW
• Muur vertoont enkele beschadigingen, ≤ 2 stuks	-
• Muur staat over ≤ 10% van de lengte enigszins scheef, ≤ 3 graden	B/C
• Er is enige graffiti en beplakking aanwezig, maar niet aanstootgevend, op ≤ 5% van de oppervlakte	B
• Op de muur is nauwelijks algengroei of ander vuil aanwezig, ≤ 5% van de oppervlakte	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 8,48 / m¹ / jr	50 jaar	€ 10,20 / m¹ / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De muur is beschadigd; er is sprake van graffiti en/of algengroei

Beeldaspecten	CROW
• Muur vertoont enkele beschadigingen, ≤ 5 stuks	-
• Muur staat over ≤ 10% van de lengte redelijk scheef, ≤ 5 graden	B/C
• Er is enige graffiti en beplakking aanwezig, maar niet aanstootgevend, op ≤ 10% van de oppervlakte	C
• Op de muur is enigszins algengroei of ander vuil aanwezig, ≤ 10% van de oppervlakte	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 4,18 / m¹ / jr	50 jaar	€ 10,20 / m¹ / jr

3.20 Straatmeubilair – SCHANSKORVEN

	Een draadmetalen korf gevuld met steenachtige materialen, bedoeld als afscherming of grondkering, veelal in combinatie met een specifiek architectonische functie.	Meeteenheid 20m¹/per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De schanskorf ziet er goed verzorgd uit en is praktisch onbeschadigd.	*Algemene omschrijving* De schanskorf er redelijk verzorgd uit en is hier en daar beschadigd.	*Algemene omschrijving* De schanskorf oogt matig verzorgd en is aanzienlijk beschadigd.

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Schade aan draadmetalen korf (ontbrekende delen) ≤ 1 stuks	A[e]	• Schade aan draadmetalen korf (ontbrekende delen) ≤ 2 stuks	B[e]	• Schade aan draadmetalen korf (ontbrekende delen) ≤ 5 stuks	C[e]
• De draadmetalen korf is ≤ 1% niet gevuld met het oorspronkelijke materiaal	-	• De draadmetalen korf is ≤ 5% niet gevuld met het oorspronkelijke materiaal	-	• De draadmetalen korf is ≤ 10% niet gevuld met het oorspronkelijke materiaal	-
• Bedekking door onkruid ≤ 3%	A	• Bedekking door onkruid ≤ 15%	B	• Bedekking door onkruid ≤ 25%	C
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+ [e]	• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A	• Maximale onkruidhoogte ≤ 30 cm	B
• Lijnvormige begroeiing ≤ 5%	-	• Lijnvormige begroeiing ≤ 20%	-	• Lijnvormige begroeiing ≤ 30%	-
• Graffiti en beplakking ≤ 2%	A	• Graffiti en beplakking ≤ 5%	B	• Graffiti en beplakking ≤ 10%	C
Onderhoudskosten € PM/ m1 / jr		Onderhoudskosten € PM / m1 / jr		Onderhoudskosten € PM / m1 / jr	

3.21 Straatmeubilair – JONGERENONTMOETINGSPLAATS

	Overdekte schuilgelegenheid van staal en kunststof en/of hout, specifiek bedoeld als plaats in de openbare ruimte waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De jongerenontmoetingsplaats is heel en ziet er verzorgd en schoon uit

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks beschadigingen, ≤ 1 st.	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 249,53 / st / jr	10 jaar	€ 448,50 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De jongerenontmoetingsplaats is licht beschadigd. Er ligt enig zwerfafval

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele beschadigingen, ≤ 2 st.	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden per 100 m2	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 144,89 / st / jr	12,5 jaar	€ 358,80 / st/ jr

SOBER

Algemene omschrijving

De jongerenontmoetingsplaats is beschadigd. Er ligt veel zwerf-afval

Beeldaspecten	CROW
• Muren vertonen enkele beschadigingen, ≤ 5st.	-
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden per 100 m2	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 91,66 / st / jr	15 jaar	€ 299,00 / st / jr

3.22 Speel/sportvoorzieningen -SPEELTOESTELLEN

	Alle objecten in de openbare ruimte die bedoeld zijn om op te spelen. Bij alle kwaliteitsniveaus van het onderhoud voldoen de toestellen aan de eisen die gesteld worden conform het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

Het speelattribuut is heel en schoon ziet er verzorgd uit

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks schadeplekken ≤ 1 stuks	-
• Er is nauwelijks graffiti of beplakking aanwezig, ≤ 2% van de oppervlakte, maar niet aanstootgevend	A
• Geen afval aanwezig	A+
• Schilderwerk of coating ≤ 2% beschadigd	A
• Schilderwerk of coating is niet tot nauwelijks verkleurd (≤ 5%)	A+/A
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 200,21 / st / jr	10 jaar	€ 198,50 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

Het speelattribuut is schoon en licht beschadigd

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken ≤ 2 stuks	-
• Er is enige graffiti of beplakking aanwezig, ≤ 5% van de oppervlakte, maar niet aanstootgevend	B
• Geen afval aanwezig	A+
• Schilderwerk en coating zijn ≤ 5% beschadigd	B
• Schilderwerk en coating zijn ≤ 10% verkleurd	A
• Er is ≤ 5% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 143,71 / st / jr	12,5 jaar	€ 158,80 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

Het speelattribuut is schoon, vertoont beschadigingen en ziet er minder verzorgd uit

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn meerdere schadeplekken ≤ 5 stuks	-
• Er is redelijk veel graffiti en beplakking aanwezig, ≤ 10% van de oppervlakte, maar niet aanstootgevend	C
• Geen afval aanwezig	A+
• Schilderwerk en coating zijn ≤ 10% beschadigd	B/C
• Schilderwerk en coating zijn ≤ 20% verkleurd	B
• Er is ≤ 10% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 124,71 / st / jr	15 jaar	€ 132,33 / st / jr

3.23 Speel/sportvoorzieningen -SPEELONDERGRONDEN

	Ondergronden van zand, rubber, verharding, schors of gras onder en rondom speeltoestellen in de openbare ruimte. Ongeacht het kwaliteitsniveau voldoen de ondergronden aan de eisen die gesteld worden conform het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen	Meeteenheid 100 m²

GOED

Algemene omschrijving

De ondergrond is schoon en vlak. Er is geen tot nauwelijks onkruidgroei

Beeldaspecten	CROW
• Onkruidbedekking ≤ 5%	A+/A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 5 cm	A+/A
• Slijtagekuilen onder speeltoestel zijn ondieper dan 2 cm	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,01 / m² / jr	10 jaar	€ 0,71 / m² / jr

BASIS

Algemene omschrijving

Op de ondergrond ligt soms zwerfafval er is enige onkruidgroei. Onder de speeltoestellen zijn als gevolg van slijtage ondiepe kuilen aanwezig

Beeldaspecten	CROW
• Onkruidbedekking, ≤ 20%	A
• Maximale onkruidhoogte ≤ 10 cm	A
• Slijtagekuilen onder speeltoestel zijn ondieper dan 5 cm	-
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,68 / m² / jr	12,5 jaar	€ 0,57 / m² / jr

SOBER

Algemene omschrijving

Op de ondergrond ligt redelijk veel zwerfafval en er is veel onkruidgroei. Onder de speeltoestellen zijn als gevolg van slijtage diepere kuilen aanwezig

Beeldaspecten	CROW
• Onkruidbedekking, ≤ 40%	B
• Maximale onkruidhoogte ≤ 30 cm	B
• Slijtagekuilen onder speeltoestel zijn ondieper dan 10 cm	-
• Zwerfafval ≥ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,47 / m² / jr	15 jaar	€ 0,48 / m² / jr

3.24 Speel/sportvoorzieningen -TRAPVELDEN

	Kort gemaaide grasvegetaties met expliciete recreatieve of sportieve functie	Meeteenheid 100m²/100m¹

GOED

Algemene omschrijving

De grasmat is redelijk gesloten en het gras is voldoende kort voor het gewenste doel. Graskanten zijn strak en recht.

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn regelmatig open plekken, ≤ 10%	C
• Graslengte is ≥ 30 mm en ≤ 50 mm	A
• Graslengte rond obstakels ≤ 75 mm	A
• Graskanten zijn strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is ≤ 5 cm	A+/A
• Samengeklonterde maaiselresten komen niet voor	-
• Geen molshopen	A+
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,03 / m² / jr	20 jaar	€ 0,11 / m² / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De grasmat is nauwelijks gesloten en het aanwezige gras is voldoende kort voor het gewenste doel. Graskanten zijn doorgaans strak en recht.

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn veel open plekken, ≤ 25%	D
• Graslengte is ≥ 30 mm en ≤ 70 mm	B
• Graslengte rond obstakels ≤ 140 mm	B
• Graskanten zijn doorgaans strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is ≤ 10 cm	A
• Samengeklonterde maaiselresten op ≤ 10% van de oppervlakte	-
• Molshopen ≤ 2 stuks	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,03 / m² / jr	20 jaar	€ 0,11 / m² / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De grasmat is niet gesloten en het aanwezige gras voldoende kort voor het gewenste doel. Graskanten zijn niet altijd strak en recht.

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn zeer veel open plekken, ≥ 25%	
• Graslengte is ≥ 30 mm en ≤ 70 mm	C
• Graslengte rond obstakels ≤ 140 mm	B
• Graskanten zijn regelmatig niet strak en recht; de gemiddelde lengte van de overgroei is ≤ 25 cm	B
• Samengeklonterde maaiselresten op ≤ 20% van de oppervlakte	-
• Molshopen ≤ 5 stuks	B
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,03 / m² / jr	20 jaar	€ 0,11 / m² / jr

3.25 Speel/sportvoorzieningen -KUNSTGRAS

	Een kunstmatige vorm van gras (polyethyleen) toegepast op locaties waar vanwege het intensieve gebruik of specifieke groeiomstandigheden natuurgras niet toereikend is. Kunstgras wordt toegepast op sportvelden en in de openbare ruimte onder en rondom speeltoestellen en op overige speellocaties. Ongeacht het kwaliteitsniveau voldoet de ondergrond van kunstgras aan eisen die gesteld worden conform het Warenwetbesluit Attractie- en Speeltoestellen (WAS)	Meeteenheid 100m^2

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Het kunstgras ziet er goed verzorgd uit en is praktisch onbeschadigd.	*Algemene omschrijving* Het kunstgras ziet er redelijk verzorgd uit en is op een enkele plek beschadigd.	*Algemene omschrijving* Het kunstgras ziet er matig verzorgd uit en is op diverse plekken beschadigd.

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Beschadigingen, open naden of ontbrekende delen komen niet voor	-	• Er zijn enkele schadeplekken, open naden of ontbrekende delen: ≤ 2 stuks of maximaal 1% per 100m^2	-	• Er zijn diverse schadeplekken, open naden of ontbrekende delen: ≤ 5 stuks of maximaal 5% per 100 m^2	-
• Onkruid komt niet voor	-	• Onkruidbedekking is < 1%	-	• Onkruidbedekking is < 3%	-
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A	• Er is ≤ 5% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A	• Er is ≤ 10% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B
• Er ligt geen natuurlijk afval	A+	• Bedekking natuurlijk afval < 5%	A	• Bedekking natuurlijk afval < 10%	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B
Onderhoudskosten € PM/ m2 / jr		Onderhoudskosten € PM / m2 / jr		Onderhoudskosten € PM / m2 / jr	

3.26 Openbare verlichting – LICHTMASTEN

	Lichtmasten voor verlichting van de openbare ruimte * *bij de vervangingscyclus is onderscheid gemaakt tussen armatuur en paal (armatuur/paal)	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De lichtmasten vertonen geen schade, slijtage of afwijkende stand. Geen onveilige situaties tengevolge van schade

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks schadeplekken*, ≤ 1 st	-
• De lichtmast staat recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graad	A
• Er is enige graffiti of beplakking aanwezig, ≤ 2% van de oppervlakte, maar niet aanstootgevend	A
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A
* breuk, deuken, slijtage coating, corrosie	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 29,00 / st / jr	20/20 jaar	€ 106,30 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De lichtmasten vertonen lichte schade, slijtage en afwijkingen in de stand. Geen onveilige situaties tengevolge van schade

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st	-
• De lichtmast staat enigszins scheef, ≤ 2 graden	A/B
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig, ≤ 5% per element, maar niet aanstootgevend	B
• Er is ≤ 5% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 16,98 / st / jr	20/40 jaar	€ 81,60 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De lichtmasten vertonen regelmatig schade, slijtage en afwijkingen in de stand. Geen onveilige situaties door schade

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn meerdere schadeplekken*, ≤ 5 st	-
• De lichtmast staat redelijk scheef, ≤ 3 graden	B
• Graffiti en beplakking is redelijk veel aanwezig, ≤ 10% per element, maar niet aanstootgevend	C
• Er is ≤ 10% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 7,76 / st / jr	20/40 jaar	€ 81,60 / st / jr

3.27 Verkeers-/verwijsvoorzieningen - BEBORDING EN PALEN

	Metalen borden op of aan palen of gebouwen voor bewegwijzering, verkeer en straatnamen. De borden zijn adequaat op de palen bevestigd en goed zichtbaar voor alle verkeer	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De verkeersborden/-palen vertonen geen schade, slijtage of afwijkende stand

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st.	-
• Het bord is niet verdraaid**	A+
• Het bord is niet verkleurd	A+
• De paal staat recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graad	A
• Graffiti en beplakking is nauwelijks aanwezig, ≤ 2% per voor-/achterzijde***, niet aanstootgevend	A
• Er is ≤ 2% per voor- of achterzijde*** bedekt met algengroei of andere vuil (viezigheid)	A+/A
* breuk, deuken, slijtage coating, corrosie	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 23,85 / st / jr	20 jaar	€ 13,45 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De verkeersborden/-palen vertonen lichte schade, slijtage en afwijkingen in de stand

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st.	-
• Het bord is licht verdraaid**, ≤ 3 graden	A
• Het bord is enigszins verkleurd, ≤ 10% per bord	A
• De paal staat enigszins scheef, ≤ 3 graden	A/B
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig, ≤ 5% per voor-/achterzijde***, aanstootgevend	B
• Er is ≤ 5% per voor- of achterzijde*** bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A
** ten opzichte van de beoogde weggebruiker	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 14,90 / st / jr	20 jaar	€ 13,45 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De verkeersborden/-palen vertonen regelmatig schade, slijtage en afwijkingen in de stand

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn meerder schadeplekken*, ≤ 5 st.	-
• Het bord is duidelijk verdraaid**, ≤ 15 graden	B
• Het bord is redelijk verkleurd, ≤ 20% per bord	B
• Paal staat redelijk scheef, ≤ 5 graden	B/C
• Graffiti en beplakking is redelijk veel aanwezig, ≤ 10% per voor-/achterzijde***, niet aanstootgevend	C
• Er is ≤ 10% per voor- of achterzijde*** bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B
*** achterzijde alleen beoordelen indien vrij in het zicht	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 7,45 / st / jr	20 jaar	€ 13,45 / st / jr

3.28 Verkeers-/verwijsvoorzieningen VERKEERSREGELINSTALLATIES

	Verkeersregelinstallaties (VRI) voor automatische regeling van verkeer door middel van verkeerslichten* *bij de vervangingscyclus is onderscheid gemaakt tussen armatuur en paal (armatuur/paal)	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De verkeersinstallaties vertonen geen tot nauwelijks schade, corrosie, slijtage of graffiti

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele beschadigingen*, ≤ 1 st. per element	-
• Graffiti en beplakking is nauwelijks aanwezig, ≤ 2% per element, maar niet aanstootgevend	A
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A
* breuk, deuken, slijtage coating, corrosie	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2.573,00 / st / jr	15/30 jaar	€ 3.963,00 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De verkeersinstallaties vertonen weinig schade, corrosie, slijtage of graffiti

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele beschadigingen*, ≤ 2 st. per element	-
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig, ≤ 5% per element, maar niet aanstootgevend	B
• Algengroei of ander vuil (viezigheid) is enigszins aanwezig, ≤ 5% per element	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2.312,26 / st / jr	15/30 jaar	€ 3.963,00 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De verkeersinstallaties vertonen redelijk veel schade, corrosie, slijtage of graffiti

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele beschadigingen*, ≤ 5 st. per element	-
• Graffiti en beplakking is redelijk veel aanwezig, ≤ 10% per element, maar niet aanstootgevend	C
• Algengroei of ander vuil (viezigheid) is redelijk aanwezig, ≤ 10% per element	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2.180,52 / st / jr	15/30 jaar	€ 3.963,00 / st / jr

3.29 Verkeers-/verwijsvoorzieningen ANTIPARKEERVOORZIENINGEN

	Palen van beton, metaal of van gerecycled kunststof om parkeren of inrijden tegen te gaan	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De antiparkeervoorzieningen vertonen geen of minimale schade, slijtage of afwijkende stand

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks schadeplekken*, ≤ 1 st. per element	-
• Paal staat recht tot enigszins scheef, ≤ 1 graad	A
• Graffiti en beplakking is nauwelijks aanwezig, ≤ 2% per element, maar niet aanstootgevend	A
• Er is ≤ 2% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A+/A
* breuk, deuken, slijtage coating, corrosie	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,10 / st / jr	15 jaar	€ 0,67 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De antiparkeervoorzieningen vertonen lichte schade, slijtage en afwijkingen in de stand

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 2 st. per element	-
• Paal staat redelijk scheef, ≤ 3 graden	B
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig, ≤ 5% per element, maar niet aanstootgevend	B
• Er is ≤ 5% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1,40 / st / jr	20 jaar	€ 0,50 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De antiparkeervoorzieningen vertonen matige schade, slijtage en afwijkingen in de stand

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn meerder schadeplekken*, ≤ 5 st. per element	-
• Paal staat redelijk scheef, ≤ 5 graden	B
• Graffiti en beplakking is redelijk veel aanwezig, ≤ 10% per element, maar niet aanstootgevend	C
• Er is ≤ 10% bedekt met algengroei of ander vuil (viezigheid)	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,70 / st / jr	25 jaar	€ 0,40 / st / jr

3.30 Verkeers-/verwijsvoorzieningen BELIJNING EN MARKERING

	Met wegenverf of thermoplast aangebrachte belijning en markering op asfalt- en elementverhardingen	Meeteenheid 100 m²

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Markering is nagenoeg overal zonder goed zichtbaar	*Algemene omschrijving* De markering is redelijk goed zichtbaar	*Algemene omschrijving* De markering is matig zichtbaar

Beeldaspecten	CROW
• ≤ 5% van de markering ontbreekt of vertoont slijtage	A
• ≤ 5% van de markering is met vuil bedekt	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,94 / m¹ / jr	4 jaar	€ 2,63 / m¹ / jr

Beeldaspecten	CROW
• ≤ 5% van de markering ontbreekt of vertoont slijtage	A
• ≤ 10% van de markering is met vuil bedekt	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,58 / m¹ / jr	6 jaar	€ 1,75 / m¹ / jr

Beeldaspecten	CROW
• ≤ 5% van de markering ontbreekt of vertoont slijtage	A
• ≤ 15% van de markering is met vuil bedekt	C

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2,22 / m¹ / jr	8 jaar	€ 1,31 / m¹ / jr

3.31 Verhardingen – ASFALTVERHARDINGEN: WEGEN

	Van asfalt voorziene rijbanen	Meeteenheid 20m¹/100m¹/100m²/500 m²

GOED

Algemene omschrijving

Het asfalt ligt geheel vlak en er sprake van zeer lichte schade. Het wegbeeld maakt een verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Rafeling op ≤ 10% per 500 m²	A+/A
• Zichtbare reparaties ≤ 15% per 100 m¹	-
• Veegvuilbedekking ≤ 5% bedekking per 20 m¹ goot	A
• Bedekking natuurlijk afval ≤10% (in bladvalperiode)	A
• Bedekking nat. afval ≤ 5% (buiten bladvalperiode)	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,51 / m² / jr	60 jaar	€ 0,88 / m² / jr

BASIS

Algemene omschrijving

Het asfalt ligt overwegend vlak en er is sprake van lichte schade. Het wegbeeld maakt een redelijk verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Rafeling op ≤ 30% per 500 m²	A
• Zichtbare reparaties ≤ 20% per 100 m¹	-
• Veegvuilbedekking ≤ 15% bedekking per 20 m1 goot	A/B
• Bedekking natuurlijk afval ≤ 25% (in bladvalperiode)	B
• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,45 / m² / jr	60 jaar	€ 0,88 / m² / jr

SOBER

Algemene omschrijving

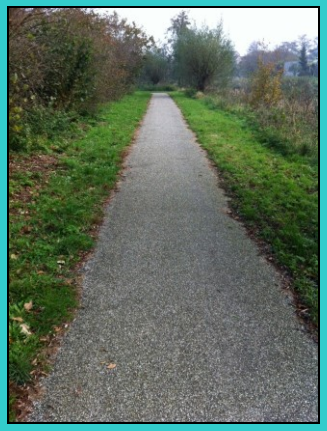
Het asfalt ligt overwegend vlak en er is sprake van lichte schade. Het wegbeeld maakt een matig verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Rafeling op ≤ 50% per 500 m²	B
• Zichtbare reparaties ≤ 25% per 100 m¹	-
• Veegvuilbedekking ≤ 20% bedekking per 20 m1 goot	B
• Bedekking natuurlijk afval ≤ 35% (in bladvalperiode)	C
• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,43 / m² / jr	60 jaar	€ 0,88 / m² / jr

3.32 Verhardingen – ASFALTVERH: FIETS- en VOETPADEN

	Van asfalt voorziene fiets- en voetpaden	Meeteenheid 100m¹/100m²/500 m²

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Het asfalt ligt geheel vlak en er sprake van zeer lichte schade. Het wegbeeld maakt een verzorgde indruk	*Algemene omschrijving* Het asfalt ligt overwegend vlak en er is sprake van lichte schade. Het wegbeeld maakt een redelijk verzorgde indruk	*Algemene omschrijving* Het asfalt ligt overwegend vlak en er is sprake van lichte schade. Het wegbeeld maakt een redelijk verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Rafeling op ≤ 10% per 500 m²	A+/A
• Zichtbare reparaties ≤ 15% per 100 m¹	-
• Bedekking nat. afval ≤10% (in bladvalperiode)	A
• Bedekking nat. afval ≤ 5% (buiten bladvalperiode)	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,51 / m² / jr	60 jaar	€ 0,88 / m² / jr

Beeldaspecten	CROW
• Rafeling op ≤ 30% per 500 m²	A
• Zichtbare reparaties ≤ 20% per 100 m¹	-
• Bedekking nat. afval ≤ 25% (in bladvalperiode)	B
• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,45 / m² / jr	60 jaar	€ 0,88 / m² / jr

Beeldaspecten	CROW
• Rafeling op ≤ 50% per 500 m²	B
• Zichtbare reparaties ≤ 25% per 100 m¹	-
• Bedekking nat. afval ≤ 35% (in bladvalperiode)	C
• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,43 / m² / jr	60 jaar	€ 0,88 / m² / jr

3.33 Verhardingen – ELEMENTVERHARDINGEN: WEGEN

	Rijbanen, fietspaden, trottoirs en verkeersvoorzieningen van gebakken of betonnen klinkers, stenen of tegels die in diverse maten en verbanden voorkomen	Meeteenheid 20m¹/100m¹/100m²

GOED

Algemene omschrijving

Er is geen sprake van hinderlijke of gevaarlijke onvlakheid en on-effenheden

Beeldaspecten	CROW
• Voeglengtebedekking (onkruidgroei) is zeer gering, klinkers ≤ 3%, tegels ≤ 5%	A+/ A
• Veegvuilbedekking ≤ 5% bedekking per 20 m¹ goot	A
• Bedekking natuurlijk afval ≤10% (in bladvalperiode)	A
• Bedekking nat. afval ≤ 5% (buiten bladvalperiode)	A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,69 / m² / jr	60 jaar	€ 0,92 / m² / jr

BASIS

Algemene omschrijving

Er is sprake van lichte onvlakheid en oneffenheden

Beeldaspecten	CROW
• Voeglengtebedekking (onkruidgroei) is weinig, klinkers ≤ 5%, tegels ≤ 10%	A
• Veegvuilbedekking ≤ 15% bedekking per 20 m¹ goot	A/B
• Bedekking nat. afval ≤ 25% (in bladvalperiode)	B
• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,55 / m² / jr	60 jaar	€ 0,92 / m² / jr

SOBER

Algemene omschrijving

Er is sprake van matige onvlakheid en oneffenheden. Er is sprake van een onderhoudsachterstand en pleksgewijs kan ernstige schade voorkomen

Beeldaspecten	CROW
• Voeglengtebedekking (onkruidgroei) is redelijk veel, klinkers ≤ 15%, tegels ≤ 20%	B
• Veegvuilbedekking ≤ 20% bedekking per 20 m¹ goot	B
• Bedekking natuurlijk afval ≤ 35% (in bladvalperiode)	C
• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,41 / m² / jr	60 jaar	€ 0, 92 / m² / jr

3.34 Verhardingen – ELEMENTVERHARDINGEN: FIETS- en VOETPADEN

	Rijbanen, fietspaden, trottoirs en verkeersvoorzieningen van gebakken of betonnen klinkers, stenen of tegels die in diverse maten en verbanden voorkomen	Meeteenheid 100m²

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Er is geen sprake van hinderlijke of gevaarlijke onvlakheid en on-effenheden	*Algemene omschrijving* Er is sprake van lichte onvlakheid en oneffenheden	*Algemene omschrijving* Er is sprake van matige onvlakheid en oneffenheden. Er is sprake van een onderhoudsachterstand en pleksgewijs kan ernstige schade voorkomen

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• Voeglengtebedekking (onkruidgroei) is zeer gering, klinkers ≤ 3%, tegels ≤ 5%	A+/ A	• Voeglengtebedekking (onkruidgroei) is weinig, klinkers ≤ 5%, tegels ≤ 10%	A	• Voeglengtebedekking (onkruidgroei) is redelijk veel, klinkers ≤ 15%, tegels ≤ 20%	B
• Bedekking natuurlijk afval ≤10% (in bladvalperiode)	A	• Bedekking nat. afval ≤ 25% (in bladvalperiode)	B	• Bedekking natuurlijk afval ≤ 35% (in bladvalperiode)	C
• Bedekking nat. afval ≤ 5% (buiten bladvalperiode)	A	• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B	• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,69 / m² / jr	60 jaar	€ 0,92 / m² / jr	€ 0,55 / m² / jr	60 jaar	€ 0,92 / m² / jr	€ 0,41 / m² / jr	60 jaar	€ 0,92 / m² / jr

3.35 Verhardingen – HALFVERHARDINGEN

	Paden en terreinen met een half of semi-verharde toplaag van ongebonden of gebonden materie, zoals split, webomix (mijnsteen met cement) of schelpen	Meeteenheid 100 m²

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De verharding ligt vlak en is veilig in gebruik	*Algemene omschrijving* De verharding is redelijk vlak en is veilig in gebruik	*Algemene omschrijving* De verharding is niet overal even vlak en veilig in gebruik

Beeldaspecten	CROW	*Beeldaspecten*	CROW	*Beeldaspecten*	CROW
• ≤ 2 % van de oppervlakte wordt niet door het materiaal bedekt	A	• ≤ 5 % van de oppervlakte wordt niet door het materiaal bedekt	B	• ≤ 15 % van de oppervlakte wordt niet door het materiaal bedekt	C
• Onkruidbedekking is zeer gering, ≤ 5% van het oppervlak	A	• Onkruidbedekking is gering, ≤ 15% van het oppervlak	B	• Onkruidbedekking is matig ≤ 25% van het oppervlak	C
• Bedekking natuurlijk afval ≤10% (in bladvalperiode)	A	• Bedekking nat. afval ≤ 25% (in bladvalperiode)	B	• Bedekking natuurlijk afval ≤ 35% (in bladvalperiode)	C
• Bedekking nat. afval ≤ 5% (buiten bladvalperiode)	A	• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B	• Bedekking nat. afval ≤10% (buiten bladvalperiode)	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A	• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden per 100 m2	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten	Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,58 / m² / jr	n.v.t.	n.v.t.	€ 0,39 / m² / jr	n.v.t.	n.v.t.	€ 0,31 / m² / jr	n.v.t.	n.v.t.

3.36 Verhardingen – ONVERHARDE WEGEN en PADEN

	Paden zonder verharding, al dan niet voor een deel begroeid met gras en/of kruidachtige vegetatie. Veelal gelegen in het buitengebied of bos- en natuurgebieden	Meeteenheid 100 m²

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving Het pad ligt vlak en is veilig in gebruik	*Algemene omschrijving* Het pad is redelijk vlak en is veilig in gebruik	*Algemene omschrijving* In het pad kunnen regelmatig kuilen voor komen; het pad ligt niet overal even vlak, maar is veilig in gebruik

Beeldaspecten	CROW
• Kuilen en oneffenheden dieper dan 20mm komen minimaal voor, ≤ 5 stuks	A+/A
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,27 / m² / jr	n.v.t.	n.v.t.

Beeldaspecten	CROW
• Kuilen en oneffenheden dieper dan 20mm komen soms voor, ≤ 15 stuks	B
• Zwerfafval ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,19 / m² / jr	n.v.t.	n.v.t.

Beeldaspecten	CROW
• Kuilen en oneffenheden dieper dan 20mm komen regelmatig voor, ≤ 20 stuks	-
• Zwerfafval ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 0,17 / m² / jr	n.v.t.	n.v.t.

3.37 Civieltechnische kunstwerken – BRUGGEN: AUTOVERKEER

	Houten, betonnen, stalen of gemetselde (of een combinatie hiervan) constructie over watergang, bestemd voor zwaar verkeer	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De brug vertoont geen gebreken, beschadigingen en slijtage en is technisch veilig. De brug maakt een verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks schadeplekken*, ≤ 5 stuks	
• Er is weinig slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 1% van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is minimaal aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 2 %	A
• Veegvuil is minimaal aanwezig, ≤ 1 %	-
*Breuk, deuken, gaten	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2.700 / st / jr	100 jaar	€ 2.500 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De brug vertoont lichte gebreken, beschadigingen en slijtage, maar is technisch veilig. De brug maakt een redelijk verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	
• Er is enige slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is nauwelijks aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 5 %	B
• Veegvuil is hier en daar aanwezig, ≤ 5%	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1.640 / st / jr	100 jaar	€ 2.500 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De brug vertoont lichte gebreken, beschadigingen en slijtage, maar is technisch veilig. De brug maakt een matig verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	
• Er is enige slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 10 %	C
• Veegvuil is regelmatig aanwezig, ≤ 20 %	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1.400 / st / jr	100 jaar	€ 2.500 / st / jr

3.38 Civieltechnische kunstwerken – BRUGGEN: FIETS-/VOETVERKEER

	Houten, betonnen, stalen of gemetselde (of een combinatie hiervan) constructie over watergang, bestemd voor licht verkeer.	Meeteenheid per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De brug vertoont geen gebreken, beschadigingen en slijtage en is technisch veilig. De brug maakt een verzorgde indruk	*Algemene omschrijving* De brug vertoont lichte gebreken, beschadigingen en slijtage, maar is technisch veilig. De brug maakt een redelijk verzorgde indruk	*Algemene omschrijving* De brug vertoont lichte gebreken, beschadigingen en slijtage, maar is technisch veilig. De brug maakt een matig verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks schadeplekken*, ≤ 5 stuks	-
• Er is weinig slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 1% van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is minimaal aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 2 %	A
• Veegvuil is minimaal aanwezig, ≤ 1 %	-
*Breuk, deuken, gaten	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 974 / st / jr	30 jaar	€ 650 / st / jr

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Er is enige slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is nauwelijks aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 5 %	B
• Veegvuil is hier en daar aanwezig, ≤ 5%	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 630 / st / jr	30 jaar	€ 650 / st / jr

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Er is enige slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 10 %	C
• Veegvuil is regelmatig aanwezig, ≤ 20 %	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 546 / st / jr	30 jaar	€ 450 / st / jr

3.39 Civieltechnische kunstwerken – TUNNELS en VIADUCTEN

	Betonnen onderdoorgangen van wegen voor voetgangers, fiets- en bromfietsers	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De tunnel vertoont geen gebreken, nauwelijks beschadigingen en slijtage. De tunnel maakt een verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks schadeplekken*, ≤ 5 stuks	-
• Er is weinig slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 1% van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is minimaal aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 2%	A
• Veegvuil is minimaal aanwezig, ≤ 1 %	-
*Breuk, deuken, gaten	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 6.720 / st / jr	100 jaar	€450 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De tunnel vertoont lichte gebreken, enkele beschadigingen en slijtage. De tunnel maakt een redelijk verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Er is enige slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is nauwelijks aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 5%	B
• Veegvuil is hier en daar aanwezig, ≤ 5%	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 4.650 / st / jr	100 jaar	€ 450 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De tunnel vertoont lichte gebreken, enkele beschadigingen en slijtage. De tunnel maakt een matig verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Er is enige slijtage of beschadiging van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 10%	C
• Veegvuil is regelmatig aanwezig, ≤ 20 %	-

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 4.530 / st / jr	100 jaar	€ 450 / st / jr

3.40 Civieltechnische kunstwerken - KADEMUREN

	Houten, betonnen, gemetselde of gestapelde wanden voor het opvangen van hoogteverschillen langs water	Meeteenheid per stuk

GOED

Algemene omschrijving

De kademuur is stabiel, veilig en maakt een verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn nauwelijks schadeplekken*, ≤ 5 stuks	-
• Graffiti en beplakking is minimaal aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 2 %	A
*Breuk, deuken, gaten	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 7.280 / st / jr	60 jaar	€ 7.900 / st / jr

BASIS

Algemene omschrijving

De kademuur is stabiel, veilig en maakt een redelijk verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Graffiti en beplakking is nauwelijks aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 5 %	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 5.160 / st / jr	70 jaar	€ 6.500 / st / jr

SOBER

Algemene omschrijving

De kademuur is stabiel, veilig en maakt een matig verzorgde indruk

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Graffiti en beplakking is enigszins aanwezig en is niet aanstootgevend, ≤ 10 %	C

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 5.040 / st / jr	80 jaar	€ 6.000 / st / jr

3.41 Civieltechnische kunstwerken – VLONDERS en PONTONS

	Houten vlonders en pontons aan de waterkant, die worden aangelegd voor de uitoefening van de vissport, in/uitstappen of aanleggen van boten of ter overbrugging van natte/drassige gronden.	Meeteenheid per stuk

GOED	BASIS	SOBER
		
Algemene omschrijving De steiger vertoont geen tot nauwelijks beschadigingen en is veiligheid en goed bruikbaar. De steiger maakt een verzorgde indruk	*Algemene omschrijving* De steiger vertoont lichte beschadigingen, deze beïnvloeden de veiligheid en het gebruik niet. De steiger maakt een redelijk verzorgde indruk	*Algemene omschrijving* De steiger vertoont lichte beschadigingen, deze beïnvloeden de veiligheid en het gebruik niet. De steiger maakt een matig verzorgde indruk

Beeldaspecten	*CROW*
• Er zijn nauwelijks schadeplekken*, ≤ 5 stuks	-
• Slijtage van de slijtlaag, ≤ 1% van de oppervlakte	-
• Graffiti is minimaal aanwezig ≤ 2% en is niet aanstootgevend	A
• Zwerfafval op en rond de steiger ≤ 3 zichtbare eenheden	A
*Breuk, deuken, gaten	

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 2.020 / st / jr	30 jaar	€ 740 / st / jr

Beeldaspecten	*CROW*
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Slijtage van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti is nauwelijks aanwezig ≤ 5% en is niet aanstootgevend	B
• Zwerfafval op en rond de steiger ≤ 3 zichtbare eenheden	A

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1.400 / st / jr	35 jaar	€ 650 / st / jr

Beeldaspecten	CROW
• Er zijn enkele schadeplekken*, ≤ 10 stuks	-
• Slijtage van de slijtlaag, ≤ 5 % van de oppervlakte	-
• Graffiti is enigszins aanwezig ≤ 10% en is niet aanstootgevend	C
• Zwerfafval op en rond de steiger ≤ 10 zichtbare eenheden	B

Onderhoudskosten	Cyclus	Vervangingskosten
€ 1.280 / st / jr	40 jaar	€ 560 / st / jr

BIJLAGEN

Bijlage I – Overzichtskaart functionele gebieden

BIJLAGE II – Toelichting beeldaspecten

In deze bijlage volgt – op alfabetische volgorde - een toelichting over te meten beeldaspecten die vragen kunnen opleveren over de manier waarop ze gemeten moeten worden.

- 'achterstand in dunning'; struik- en boomvormers staan dermate dicht opeen dat de individuele planten niet of nauwelijks meer evenwichtig uitgroeien. Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorie bosplantsoen

- 'bladvalperiode': periode waarin loofhoutgewassen hun blad laten vallen; gemiddeld genomen betreft dit de termijn van medio oktober tot eind november.

- 'drijfvuil': zwerfafval dat drijft op het water.

- 'natuurlijk afval': organisch afval, zoals bladafval, bloesem en takken, niet-zijnde veegvuil.

- 'ongewenste opslag': betreft spontane vestiging van houtige gewassen (andere dan aangeplant) die een negatieve invloed (kunnen) hebben op de functie en het eindbeeld van de beplanting. Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën bos, bosplantsoen en hagen. *In de overige beheercategorieen als bijvoorbeeld heesters of vaste planten mag houtige opslag in geen van de kwaliteitsniveaus voorkomen*.

- 'onkruid': betreft ongewenste kruiden in beplantingen of op verhardingen. Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën bomen, heesters, hagen, vaste planten, wisselperken, speelondergronden, elementverhardingen, halfverhardingen;

- 'open plekken': plekken die kaal zijn en waar binnen 2 groeiseizoenen logischerwijs geen begroeiing verwacht mag worden die passend is binnen de functie en beeld. Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën heesters, vaste planten, wisselperken, gazon, ruw gras en bermen, bloembakken.

- 'overgroei graskanten': het aantal centimeters dat het gras over de bestrating inclusief opsluiting heen groeit. Dit aspect wordt alleen beoordeeld in de beheercategorie gazon.

- 'overhangende takken': het gaat hierbij om takken die over wegen, paden of gras hangen. Hierbij moet het gemiddelde bepaald worden van de beplanting die daadwerkelijk overhangt. Bij overhang over gras is – indien de graskanten niet geregeld gestoken worden – vaak moeilijk vast te stellen welke lijn aangehouden dient te worden. Als richtlijn kan dan een vaste afstand uit het hart van de buitenste rij beplanting afgesproken worden (bv. 0,5 m^1 in geval van heesters; 1,5 m^1 in geval van bosplantsoen). Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën bos, bosplantsoen, heesters.

- 'rafeling': schadeverschijnsel waarbij bij asfaltbeton steentjes loslaten en het bitumen de overige steentjes niet meer bijeen houdt. Dit aspect wordt gemeten wanneer minimaal 20% van de steentjes ontbreken (= 'matige rafeling' volgens CROW-indeling).

- 'scheefstand': dit wordt opgenomen in geval het direct opvalt dat het object of onderdeel hiervan duidelijk en onbedoeld uit het lood staat. Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën banken, afvalbakken, bloembakken, fietsparkeer-systemen, lichtmasten, bebording, antiparkeervoorzieningen.

- 'snoeiachterstand': betreft sierstruiken die voor een goede (verjongings)groei, dichtheid en/of bloei afhankelijk zijn van één of meerjaarlijkse snoeibeurten (Vlinderstruik, Forsythia, bodembedekkers, cultuurrozen). Er is sprake van snoeiachterstand als naar inschatting verjongingssnoei de laatste 1-3 jaar (afhankelijk van de soort) niet heeft plaatsgevonden. Dit is te beoordelen aan de hand van de mate van verhouting van de struik, de hoogte (te hoog), de hoeveelheid dood hout en het takschot. Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorie heesters.

- 'veegvuil' : vuil en afval op verharding met een hoogte, breedte, lengte of diameter kleiner of gelijk aan één centimeter inclusief klein anorganisch of organisch materiaal (zoals zand, steentjes, bloesem, blad, takjes), niet-zijnde kauwgom.

- ‘voeglengtebegroeiing’: de hoeveelheid voeglengte in verharding, uitgedrukt in centimeters die begroeid is met ongewenste kruiden of gras. Dit aspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën elementverharding, halfverharding en speelondergrond.

- ‘vulling’: dit beeldaspect wordt beoordeeld bij de beheercategorie afvalbakken. Gemeten dient te worden de mate waarin de uitneembare afvalemmer (dus niet de behuizing) gevuld is met afval. Dit aspect heeft in feite alleen een indirect effect op de beeldkwaliteit (zolang de bak niet vol is, is er in principe voor het beeld niets aan de hand) en is met name bedoeld als indicatie of de frequentie van ophalen van afval overeenkomt met het aanbod van afval;

- ‘zichtbare schadeplekken/beschadigingen’: hieronder vallen schadeplekken of beschadigingen die tenminste 5 centimeter lang of breed zijn. Dit aspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën banken, afvalbakken, kunstobjecten, bloembakken, hekwerken, fietsparkeersystemen, muren, speeltoestellen, lichtmasten, verkeersinstallaties, antiparkeervoorzieningen, bruggen, tunnels, vlonders en pontons, kademuren.

- ‘zinkvuil’: afval dat zweeft onder het wateroppervlak en dat vanaf de kant zichtbaar is.

- ‘zwerfafval’: afval dat door mensen is weggegooid of achtergelaten op plaatsen die daar niet voor bestemd zijn. Het gaat dan met name om verpakkingsresten, papier, schillen etc. met een omvang van > 5 cm. Kleiner afval als kauwgumresten, sigarettenpeuk worden niet meegerekend. Illegaal gedumpt afval zoals grofvuil of huishoudelijk afval wordt niet tot zwerfafval gerekend. Dit beeldaspect wordt beoordeeld in de beheercategorieën bomen, bos, bosplantsoen, heesters, hagen, vaste planten, wisselperken, gazon, ruw gras en bermen, bloemrijk grasland, vijvers, sloten en oevers, kunstobjecten, bloembakken, speeltoestellen, asfaltverharding wegen en fietspaden, elementverharding, halfverharding, onverharde paden, vlonders en pontons.

Bijlage III – Totstandkoming beeldmeetlatten

Deze bijlage maakt inzichtelijk hoe de op maat gemaakte beeldmeetlatten voor de gemeente Oss samenhangen met de Kwaliteitscatalogus Openbare ruimte van CROW. Allereerst volgt een onderbouwing waarom ervoor gekozen is om het aantal kwaliteitsniveaus in terug te brengen van 5 (CROW) naar 3 (indeling Oss).
Vervolgens wordt in tabelvorm per beeldmeetlat de samenhang met de Kwaliteitscatalogus Openbare ruimte van CROW aangegeven.

De CROW-standaard bestaat uit 5 standaard kwaliteitsniveaus A+, A, B, C en D. Oss gaat echter uit van 3 op maat gemaakte kwaliteitsniveaus. Deze keuze is op de volgende argumenten gebaseerd:

- de CROW-niveaus A+ en D zijn in de praktijk over het algemeen niet haalbare dan wel wenselijke niveaus. Een overall kwaliteit van A+ is feitelijk alleen direct na de oplevering haalbaar; een kwaliteit op niveau D is dermate laag dat geen sprake meer kan zijn van duurzame instandhouding; daarbij is het de vraag in hoeverre voorzieningen dan nog functioneel en veilig zijn;
- het is overzichtelijker en beter communiceerbaar om uit te gaan van minder niveaus;
- de verschillen tussen de niveaus kunnen groter zijn, zodat ze beter herkenbaar en benoembaar zijn;
- er ontstaat ruimte om de kwaliteitsniveaus zodanig in te richten dat ze optimaal passen bij de Osse buitenruimte.

De kwaliteitsniveaus in de kwaliteitscatalogus van Oss zijn zodanig gekozen dat ze realistisch zijn, haalbaar zijn en aansluiting hebben op het huidige kwaliteitsniveau zoals aangetroffen in de gemeentelijke openbare ruimte. Met de gekozen driedeling kan gericht gestuurd worden op een specifieke onderhoudskwaliteit per gebied.

Samenhang en afwijkingen van de schaalbalken/beeldmeetlatten van CROW
De CROW kwaliteitscatalogus is een handreiking van CROW om gradaties in onderhoudskwaliteit te standaardiseren. Deze standaard is te zien als een soort van 'bibliotheek' waaruit geput kan worden voor het samenstellen van een catalogus, waarbij voor vele onderdelen en aspecten schaalbalken beschikbaar zijn. In 24% van de gevallen is de schaalbalk 1-op-1 overgenomen in de catalogus van Oss, echter in veel gevallen zijn kleine aanpassingen doorgevoerd (57%). Deze aanpassingen zijn gedaan uit oogpunt om de praktische bruikbaarheid te vergroten. Verder zijn nog een aantal nieuwe beeldmeetlatten ontworpen (19%), aangezien de CROW kwaliteitscatalogus hierin (nog) niet voorziet.

De onderstaande tabel geeft een overzicht van de samenhang met en afwijkingen ten opzichte van het CROW:

Overzicht samenhang en afwijkingen tov CROW		
Omschrijving	*Aantal criteria*	*Percentage*
1. Geheel conform CROW	50	28%
2. Conform CROW met samenvoeging of weglating van een kwaliteitsniveau	25	14%
3. Aanpassing kwaliteitsomschrijving	46	26%
4. Samenvoeging meerdere criteria in één beeldmeetlat	37	20%
5. Nieuwe beeldmeetlat	22	12%

Verschillende wijzen van totstandkoming worden hieronder toegelicht en aan de hand van voorbeelden duidelijk gemaakt. De nummering verwijst naar de laatste kolom van de tabel met een overzicht van de beeldmeetlatten (zie excelbestand met beeldmeetlatten), zodat per beeldaspect duidelijk is hoe deze tot stand is gekomen.

1. Beeldmeetlat conform CROW

Deze beeldmeetlatten zijn exact overgenomen uit de kwaliteitscatalogus van CROW. De beeldmeetlat kan aansluiten bij de kwaliteitsniveaus A+, A en B of A, B en C.

Vb1.1 Beeldmeetlat volgt de kwaliteitsniveaus A+, A en B:
Zwerfafval in boomspiegel: In Oss wordt zwerfafval goed bijgehouden en zijn de kwaliteitsniveaus A+, A en B van CROW haalbaar. Deze zijn dan ook toegepast.

CROW	A+	A	B	C	D
Stuks zwerfafval	0	<=1	<=3	<=8	>8
Oss	Goed	Basis	Sober		
Stuks zwerfafval	0	<=1	<=3		

Vb 1.2 Beeldmeetlat volgt de kwaliteitsniveaus A, B en C:
Voor een aantal beheersaspecten is niveau A+ niet of nauwelijks haalbaar of niet direct een gewenste kwaliteit. Voorbeeld hiervan is 'gemiddelde lengte uitlopers geschoren hagen": In dit geval zijn de kwaliteitsniveaus A, B en C overgenomen.

CROW	A+	A	B	C	D
Gem lengte in cm	0	<=10	<=20	<=30	>30
Oss		Goed	Basis	Sober	
Gem lengte in cm		<=10	<=20	<=30	

2. Beeldmeetlat conform CROW met samenvoeging of weglating van een kwaliteitsniveau

Deze beeldmeetlatten zijn overgenomen uit de kwaliteitscatalogus van CROW, maar, maar er zijn:
1. CROW kwaliteitsniveaus samengevoegd, waardoor een van de kwaliteitsniveaus een grotere bandbreedte krijgt. De beeldmeetlat sluit aan bij de kwaliteitsniveaus A+, B en C.

Vb 2.1 Beeldmeetlat volgt de kwaliteitsniveaus A+, B en C:

In deze beeldmeetlat zijn CROW niveaus A en B samengevoegd, waardoor het Osse niveau Basis een grotere bandbreedte krijgt. Voorbeeld hiervan is 'graffiti en beplakking":

CROW	A+	A	B	C	D
Bedekking in %	0	<=2	<=5	<=10	>10
Oss	Goed		Basis	Sober	
Stuks drijfvuil	0		<=5	<=10	

2. CROW kwaliteitsniveaus 'weggelaten'. waarbij een van de kwaliteitsniveaus op meerdere Osse kwaliteitsniveaus van toepassing is. Een voorbeeld is 'afvalbakken - scheefstand'

Vb 2.2 Beeldmeetlat volgt de kwaliteitsniveaus A+, B en C:

CROW	A+	A	B		C	D
% per element	0	<=1	<=5		<=10	>10
Oss		Goed	Basis	Sober		
% per element		<=1	<=5	<=5		

3. Beeldmeetlat conform CROW met aangepast niveau A+

Een andere aanpassing is niveau A+, A en B over te nemen en de grens van een van de kwaliteitsniveaus iets te verschuiven, zodat de beeldmeetlat meer wordt afgestemd op de eisen van Oss.
Een veelvoorkomende aanpassing is de grens van A+ iets richting A te verschuiven. Een voorbeeld hiervan is 'onkruidbedekking in heesters':

CROW	A+	A	B	C	D
Bedekking in %	0	<=20	<=40	>40	>40
Oss	Goed	Basis	Sober		
Bedekking in %	<=5	<=20	<=40		

4. Beeldmeetlat waarbij verschillende aspecten in 1 beeldmeetlat zijn samengevoegd

Bij deze beeldmeetlatten zijn verschillende CROW-schaalbalken of aspecten van de schaalbalken samengevoegd/vereenvoudigd tot 1 beeldmeetlat voor Oss. Een voorbeeld is beschadiging bij banken. In de Osse schaalbalken zijn beschadigingen zoals breuken, deuken, gaten, slijtage aan coating of verf samengevoegd. In CROW catalogus zijn dit 2 verschillende schaalbalken. In dit specifieke geval is ook de meeteenheid % van het element gewijzigd in stuks beschadigingen (een beschadiging is goed zichtbaar en minimaal 10 cm groot). In de praktijk blijkt dit gemakkelijker meetbaar.

Een ander voorbeeld is 'drijfvuil' in water:

CROW	A+	A	B	C	D
Drijfvuil in stuks los van de oever	0	<=2	<=4	<=6	>6
Drijfvuil stuks tegen de oever	0	<=5	<=10	<=15	>15
Oss		Goed	Basis	Sober	
Stuks drijfvuil		<=3	<=10	>11	

5. Nieuwe beeldmeetlatten

Van een aantal beheercategorieën en -aspecten zijn in de CROW catalogus geen schaalbalken beschikbaar. Voor deze categorieën en aspecten is vanuit ervaring van Eco Consult een nieuwe meetlat opgezet. Enkele beeldmeetlatten zijn gebaseerd op schaalbalken die voor andere, vergelijkbare beheercategorieën in de kwaliteitscatalogus van CROW wel beschikbaar zijn. Andere beeldmeetlatten zijn geheel nieuw.
Voorbeelden zijn: Siermuren, ondergronden van speeltoestellen.

Ander voorbeeld: 'ongewenste opslag' in haag:

Oss	Goed	Basis	Sober
Ongewenste opslag in % per 100m2*	0	<=2	<=5

* ongewenste opslag = andere soort dan de haag

Tabel samenhang Osse beeldmeetlatten met CROW

Hierna volgt per beeldmeetlat een overzicht van de samenhang tussen de beeldmeetlatten van Oss en het CROW. Hierbij verwijst het nummer in de kolom 'Code' naar de aard van samenhang volgens onderstaande overzicht. Voorgaande tekstdeel bevat hiervan een nadere uitleg.

Overzicht samenhang en afwijkingen tov CROW	
Nr.	*Omschrijving*
1.	Geheel conform CROW
2.	Conform CROW met samenvoeging of weglating van een kwaliteitsniveau
3.	Aanpassing kwaliteitsomschrijving
4.	Samenvoeging meer criteria in één beeldmeetlat
5.	Nieuwe beeldmeetlat

BIJLAGE IV – Relatie wegbeheersystematiek

Inleiding

De kwaliteitscatalogus Oss is gebaseerd op de standaard kwaliteitscatalogus Openbare Ruimte van het CROW. Hierbij geldt dat Oss gekozen heeft voor een op maat gemaakte catalogus. Dit houdt in dat Oss eigen keuzes heeft gemaakt voor wat betreft het aantal kwaliteitsniveaus (3 in plaats van 5), het samenvoegen van een aantal deelcriteria tot één criterium, een geringe aanpassing aan de CROW-definitie uit oogpunt van praktische toepassingen en een aantal eigen beeldmeetlatten voor aspecten waarin het CROW (nog) niet voorziet. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar het document 'Toelichting op totstandkoming beeldmeetlatten in de kwaliteitscatalogus van Oss'.

Relatie wegbeheer

De onderhoudsniveaus in de CROW-kwaliteitscatalogus (en dus indirect ook de op maat gemaakte catalogus voor gemeente Oss) zijn zo veel mogelijk gerelateerd aan bestaande onderhoudsrichtlijnen voor wegverhardingen. Zo zijn de onderhoudsniveaus voor verhardingen afgeleid uit de richtlijnen, de waarschuwingsgrenzen en de visuele inspectie voor wegbeheer uit CROW-publicaties 146 en 147. Onderstaande tabel brengt de relatie tussen de CROW-kwaliteitscatalogus en het wegbeheer in beeld. De prestatie-eisen voor verharding zijn zodanig aangepast, dat ze exact aansluiten op de richtlijnen, waarschuwingsgrenzen en inspectiemethode voor dwarsonvlakheid, rafeling, oneffenheden, scheurvorming, randschade, zetting, hoogteligging berm en voegwijdte uit bovengenoemde locaties.

Onderhoudsniveau	Relatie met wegbeheer
A+	Er is geen schade
A	Er is enige schade, maar de waarschuwingsgrens is nog niet overschreden
B	De waarschuwingsgrens is overschreden: er is klein onderhoud nodig of binnen vijf jaar is groot onderhoud nodig
C	De richtlijn is overschreden: er is binnen twee jaar groot onderhoud nodig
D	De richtlijn is meer dan één klasse overschreden: er is direct groot onderhoud nodig

Ook is de relatie gelegd tussen de CROW-kwaliteitscatalogus en de onderscheiden niveaus voor beheerkosten openbare ruimte (CROW-publicatie 145)

Kwaliteits-niveau	Relatie richtlijnen wegbeheer (CROW-publicaties 146 en 147)	Indicatieve relatie niveaus beheerkosten openbare ruimte (CROW-publicatie 145)
A+	geen schade;	R++
A	enige schade, maar de waarschuwingsgrens is nog niet overschreden;	R+
B	waarschuwingsgrens is overschreden: binnen vijf jaar is groot onderhoud nodig, of er is klein onderhoud nodig;	R
C	richtlijn is overschreden: binnen twee jaar is groot onderhoud nodig;	R-
D	richtlijn is meer dan één klasse overschreden: er is direct groot onderhoud nodig.	

In de kwaliteitscatalogus voor Oss is de volgende indeling gemaakt:

	VERHARDINGEN		Goed	Basis	Sober
1	**Asfaltverhardingen (wegen)**	Dwarsonvlakheid (spoorvorming): 10mm	**A+**	**A**	**B**
2		Rafeling	**A+**	**A**	**B**
3		Randschade	**A+**	**A**	**B**
4		Scheuren	**A+**	**A**	**B**
5		Gaten (dieper dan 15 mm)	**A+**	**A**	**B**
6		Veegvuil, bedekking	**A+**	**A**	**B**
7		Zwerfafval	**A+**	**A**	**B**
1	**Elementenverhardingen**	Onvlakheid (dieper dan 10mm)	**Ae**	**Be**	**Ce**
3		Breuk in de elementen	**Ae**	**Be**	**Ce**
4		Voeglengtebegroeiing	**A**	**B**	**C**
5		Veegvuil, bedekking	**A+**	**A**	**B**
6		Zwerfafval	**A+**	**A**	**B**

Kwaliteitsklasse B is altijd de klasse voorbij de waarschuwingsgrens vanuit de wegbeheersystematiek. Kwaliteitsklasse C is altijd de klasse voorbij de richtlijn.